

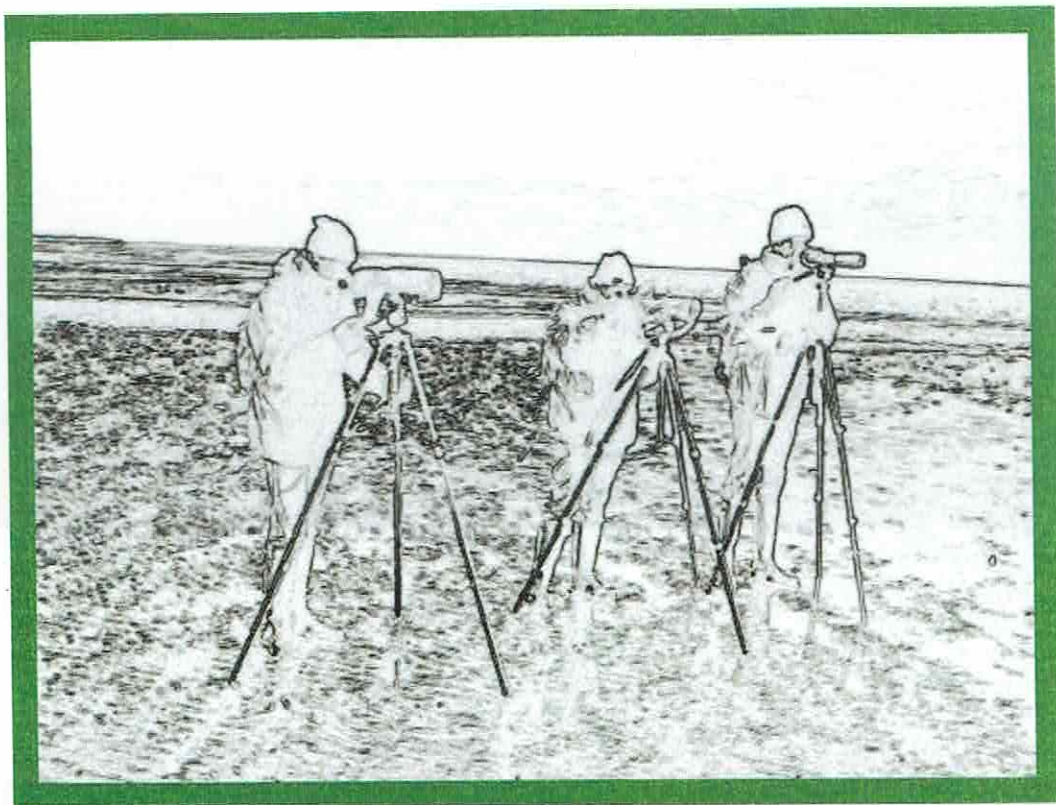
KNNV - Afd. Voorne - Vogelwerkgroep

Mededeling no. 100

25 jaar Westplaattelling

1978 - 2002

Door: Pim Stins, Tom van Wanum en Hugo van der Slot.

Foto voorblad: Westplaattellers in actie.

Foto's © Hugo van der Slot

Inhoudsopgave

Dankzegging	blz. 4
Inleiding	
➤ Historisch overzicht	blz. 5
➤ Westplaat 1978 – 2002	blz. 5
➤ Bedreigingen en kansen	blz. 6
De tellingen	
➤ De telwijze	blz. 7
➤ Het aantal uitgevoerde tellingen	blz. 7
De soortbeschrijving	blz. 8
Conclusies en aanbevelingen	blz. 24
Geraadpleegde literatuur	blz. 26
Bijlagen	
➤ Rode lijst soorten (bijlage A)	blz. 27
➤ Broedvogels van de Westplaat (bijlage B)	blz. 28
➤ Broedvogels van het autostrand (Bijlage C)	blz. 29
➤ Bijzondere waarnemingen (Bijlage D)	blz. 30

De Westplaat met op de achtergrond de industrie van de Maasvlakte

Dankzegging

Dit verslag is tot stand gekomen dankzij een financiële bijdrage van de voorzitter van de KNNV Voorne, Dhr. Onno van Hest.

De kosten voor de druk en vermenigvuldiging zijn gedragen door het Zuid-Hollands Landschap en ook hiervoor zijn wij dank verschuldigd.

In de afgelopen 25 jaar hebben vele vogelaars de telgegevens aangeleverd die gedurende lange tijd zijn beheerd door A.A. Eijkelenboom en E.C. Eijkelenboom. Zij hebben ook zorg gedragen dat er ieder jaar een verslag verscheen van de tellingen.

Hier volgt een lijst van alle tellers dankzij wie wij dit verslag hebben kunnen maken.

G. Aldus, L. Bakker, E. Boelee, P. Boelee, H.B. de Boer, O. Boeren, P.W. Boeren, J. Breen, T. Briggeman, B.W. van Dijk, J.A. Dijkhuizen, H.J. Dries, A.A. Eijkelenboom, E. Eijkelenboom, E.C. Eijkelenboom, J. den Exter, R. Fondse, G. Goedhart, R. Grabijn, B. Groenendijk, T. Hagendoorn, D. Halling, W. Harmsen, S. Harmsen, A. van der Heiden, M. Hoekstein, S. van der Knaap, F. Koning, A. van der Kooij, L. Lamink, C.L. van der Lee, M. van Leeuwen, S. Lobs, C.M. Lok, J.G.M. Marquenie, B. Masselink, L. Mommers, P. Mout, H. Nierop, O. Nieuwenhuijse, H. op den Dries, A. Ouwehand, W. Prins, J. Röntgen, A. Roodink, F. Roozen, H. Schepers, H. van der Slot, S. van der Sluis, J. Snoeij, P. Stins, A. Stoffers, A. Stolk, M. Staver, T. Tessel, M. Tomaello, K. van der Vegt, A. Velthuisen, J. Vliegthart, B. Vos, H. van der Wal, H. Walbroek, T. van Wanum, J. Westhuis, D. Zwart.

Inleiding.

De Westplaat is een prima plaats om naar vogels te kijken. Op een vrij kleine oppervlakte, circa 350ha, kan men een groot aantal verschillende vogels waarnemen.

Als wetland heeft de Westplaat een belangrijke functie als foerageergebied voor vogels tijdens de trek van en naar de broedgebieden. Dit heeft tot gevolg dat, naast een aantal dat heel het jaar aanwezig is, er in voor- en najaar grote groepen slechts relatief een korte tijd van het gebied gebruik maken om hun vetreserves te verhogen.

Wanneer we verder bedenken dat de Westplaat ook als broed-, rui- en slaapplek dienst doet, dan wordt de belangrijkheid van dit gebied nog eens extra onderstreept.

Al 25 jaar wordt maandelijks dit bijzondere gebied geteld door leden van de vogelwerkgroep KNNV Voorne. Met de schat aan informatie die daarmee is verkregen willen wij u een voorzichtig overzicht geven van de veranderingen die zich hebben voorgedaan.

Historisch overzicht.

De plaats waar nu het vogelrustgebied 'De Westplaat' ligt heeft een bewogen historie.

De kust van Voorne heeft in de loop der eeuwen grote veranderingen ondergaan. Wanneer we terug gaan tot in de Romeinse tijd, dan vormt Voorne de zuidelijke oever van het uitgebreide estuarium van de Rijn en de Maas. Door aanslibbing en het ontstaan van zandbanken is rond de Middeleeuwen dit estuarium kleiner geworden. De plaats, grootte en vorm van deze zandbanken blijft zich sterk wijzigen. Door verdergaande aanslibbing en vastgroei van zandbanken aan de Hoek van Holland ontstaat De Beer.

Bij het graven van De Nieuwe Waterweg (1870) raakt De Beer los van 'Holland'. Anderzijds ontstaat door bedijking van de Scheurpolder een verbinding met Rozenburg.

De naam Westplaat verschijnt voor het eerst op de kaart in 1900.

Het is een vrij kleine zandplaat gelegen in de toenmalige monding van de Maas.

Op een kaart van 1935 is de Westplaat meer naar zijn huidige locatie verschoven.

Waren de veranderingen in het gebied tot nu toe vooral het gevolg van natuurlijke oorzaken, de laatste veertig jaar heeft de mens zijn invloed doen gelden. Dit begon in 1950 door sluiting van het Brielse Gat.

Ten noorden van de Westplaat lag de zich steeds uitbreidende zandplaat de Maasvlakte. Hier is in 1962-1964 het havengebied de Maasvlakte tot stand gekomen, wat tevens het einde betekende van het vogeleiland 'De Beer'.

Ook de Westplaat verdween voor het grootste gedeelte.

In 1966 is de dam tussen Maasvlakte en Voorne aangelegd, de zgn. Stuifdijk. (Brielse gatdam)

Na aanleg van de baggerspeciebergings - in gebruik gesteld in 1987- en het op deltahoogte brengen van de zeewering heeft de Westplaat zijn huidige uiterlijk gekregen.

Westplaat 1978 – 2002

De Westplaat is een buitendijks, slikkig gebied. Er is een geul, het Brielse Gat en een zandplaat, de Westplaat.

Het gebied staat in open verbinding met de Noordzee waardoor bij opkomend water de lagere delen via het Brielse Gat onderlopen.

Alleen bij zeer hoog water lopen de hogere delen van de Westplaat onder. Regelmatig is er aanspoeling van Zeesla (*Ulva lactuca*), soms tot een dikte van wel 10 centimeter.

Door de getijdenwerking vindt er afzetting van slib plaats en er ontstaan overgangen tussen zout en zoet.

Hierdoor is er een doorlopende verandering van het gebied wat tot uitdrukking komt in de vegetatie.

Sinds 1987 is de door de plantenwerkgroep KNNV Voorne regelmatig vegetatie onderzoek verricht.

De zijde ten zuiden van het Brielse Gat kenmerkt zich door de vorming van stuifduintjes met Biestarwegras (*Elytrigia junceaformis*) en pioniers als Zeekraal (*Salicornia europaea*) en Schorrekruid (*Suaeda maritima*). Aan de zijde van de Brielse Gatdam, de stuifdijk, is Helm (*Ammophila arenaria*) ingeplant.

Aan de Westplaatzijde heeft een snelle successie plaatsgevonden en is de pioniersvegetatie steeds meer naar de waterzijde verdrongen. Richting duinenrij hebben Zeebies (*Scirpus maritimus*) en Mathebies (*Scirpus lacustris*) zich sterk ontwikkeld. Tussen de rij aan de duinzijde geplante Witte

Abeel (*Populus alba*), Geoorde Wilg (*Salix aurita*), Duindoorn (*Hippophae rhamnoides*) en de Matte- en Zeebieszone ligt een vochtige strook.

Hierop hebben Melkkruis (*Glaux maritima*) en Fraai Duizendguldenkruid (*Centaurea pulchellum*) zich tot een waar tapijt ontwikkeld. Verder komen er Parnassia (*Parnassia palustris*) en Bitterling (*Blackstonia perfoliata*) voor. De laatste jaren zijn riet (*Phragmites australis*) en Zeebies meer en meer gaan domineren. Op de hoger gelegen plaatsen breiden Fioringras (*Agrostis stolonifera*) en Duindoorn zich sterk uit.

De genoemde vegetatieveranderingen hebben uiteraard gevolgen voor vogels. Een deel van het begroeide gedeelte was eerder een min of meer kale strandvlakte met weinig foerageermogelijkheden. Sommige soorten komen in de vegetatie foerageren terwijl andere soorten zich hier zelfs gevestigd hebben.

In het algemeen kan worden gesteld dat voor zangvogels en herbivore watervogels het gebied groter en voor de overige watervogels en steltlopers het beschikbare areaal juist kleiner is geworden. Of er door deze areaalafname een kleiner voedselaanbod is, is niet bekend, daar zaken als fijnheid van het slib e.d. ook een rol spelen. Hoe het dieet van de steltlopers op de Westplaat is samengesteld is ook niet bekend. Wel is iets te zeggen over het voedselaanbod door onderzoek naar de bodemfauna door de Strandwerkgroep van de KNNV Voorne in 1980 – 1982 en in 1990. De Slikgarnaal (*Corophium volutator*), Veelkleurige Zee-duizendpoot (*Nereis diversicolor*), en Wadslakje (*Hydrobia ulva*) komen zeer algemeen voor. Op 11 november 1990 zijn deze soorten aangetroffen in resp. 3578, 1418, 728 ex. Per m² slikkig gebied.

Als algemene soorten zijn aan te merken *Pygospia* (*Pygospia elegans*), Bestippelde Strandvlo (*Talorchestia deshayesii*) en *Bathyporeia* (*Bathyporeia*). Opvallend was dat de getelde aantallen in 1990 vrijwel steeds hoger waren dan in 1980 – 1982.

Bedreigingen en kansen.

De aanleg van de Tweede Maasvlakte moet als een bedreiging worden gezien voor de Westplaat. De invloed van de getijdenwerking zal, door de ligging van de Tweede Maasvlakte, sterk afnemen. Daardoor zal er steeds meer zeeafval achterblijven en krijgen Duindoorn en Wilg meer de gelegenheid door te groeien.

De populariteit van het kitesurfen neemt sterk toe. Op zich is daar niets mis mee, ware het niet dat steeds meer kitesurfers door het beschermde gebied varen en de daar aanwezige vogels verstoren. De grens tussen recreatiegebied en beschermd natuurgebied wordt ook steeds vaker door andere recreanten overschreden.

Kansen zijn er gelukkig ook. Door het sluiten van het autostrand neemt de druk op het gebied af. Pioniersduintjes zijn zich al aan het vormen.

Door de kennistoename en de optische middelen zijn we nu beter in staat een beeld te geven van de huidige situatie. Het blijft daardoor extra interessant om te blijven onderzoeken wat er gebeurt op en met de Westplaat.

De Tellingen

De telwijze

Het tellen van de Westplaat gebeurt door vrijwilligers.

Tijdens de vergaderingen van de Vogelwerkgroep wordt er een rooster opgesteld en afspraken gemaakt over de aanvangstijd van de tellingen.

Doordat er door vrijwilligers geteld wordt die uiteraard niet allemaal hetzelfde kennisniveau bezitten kan het gebeuren dat er soorten niet opgemerkt worden. Het zal dan vooral gaan om de niet regelmatig voorkomende soorten. Dat is uiteraard jammer maar voor een overzicht van de belangrijkheid van de Westplaat voor de vogels is dit geen probleem.

Er wordt 's ochtends gestart kort na zonsopgang, dus op een tijdstip dat er nog weinig of geen dagjesmensen in het gebied zijn. Enerzijds omdat de verstoring die recreanten teweeg brengen de telling kunnen beïnvloeden, anderzijds omdat er in het afgesloten gebied geteld wordt en we anderen niet op de gedachte willen brengen dit gebied ook te betreden.

Wat wel van invloed is op de tellingen is de manier waarop de route gelopen wordt.

Ruwweg wordt de volgende route gelopen:

Gestart wordt aan de zuidwest kant van de Brielsegatdam. Er wordt dan in westelijke richting gelopen tot de kreek. Vervolgens wordt de waterlijn gevolgd eerst in richting noordoost en later in noordwestelijke richting. Via de zuidzijde van de Westplaatbosjes wordt er verder geteld tot de vogelkijkhut "De Bonte Piet". De terugweg loopt via het wandelpad en de Brielsegatdam.

Ondanks dat men dus ongeveer dezelfde route loopt kunnen er toch flinke verschillen optreden. Zo lopen sommige tellers eerst door de lage begroeiing en anderen doen dat niet. Op de terugweg kan er zowel bovenop de Brielsegatdam worden gelopen, waarbij ook de vogels die zich hier in de duindoorns ophouden worden geteld maar men kan ook besluiten beneden te blijven waardoor deze vogels worden gemist.

Het niet doorkruisen van de lage begroeiing bij het vertrekpunt is van invloed op de aantallen graspiepers, watersnippen en bokjes die geteld worden. Deze houden zich vooral hier op en als dit gebied pas aan het eind van de telling wordt meegenomen zijn door verstoringen deze vogels al verdwenen en worden dan niet meer geteld.

In de toekomst zou een standaardisering van starttijd en de te lopen route overwogen kunnen worden omdat een uniforme manier van telling van belang is.

Een andere factor die van grote invloed is op de aantallen vogels dat tijdens een telling geteld wordt is het getijde. Bij hoogwater zullen er minder steltlopers foerageren op de slikken. Verwacht mag worden dat door de lange reeks van tellingen uitschieters (zowel naar boven als naar beneden) veroorzaakt door het getijde zijn afgevlakt.

Verder is in de afgelopen jaren de kennis bij vogelaars toegenomen en het feit dat nu elke telling gebeurt met (goede) telescopen zal zeker bijgedragen hebben tot het waarnemen van schaarse soorten. Echter op de waarnemingen van de meest voorkomende soorten zal dit van weinig invloed geweest zijn.

Bij het inventariseren van vogels op de Westplaat zou men er eigenlijk van uit moeten gaan dat alleen vogels worden geteld die een binding (voedselzoekend, rusten, broeden) met de Westplaat hebben. Dit is echter niet het geval. Overvliegende vogels worden ook geteld en een deel hiervan heeft geen relatie met het gebied. Denk hierbij bijvoorbeeld aan doortrekkende soorten.

Het aantal uitgevoerde tellingen

De tellingen zijn gestart in 1978 en er hebben in de afgelopen 25 jaar (tellingen tot en met december 2002) 276 tellingen plaatsgevonden, gemiddeld 11,04 tellingen per jaar.

Helaas zijn er van de jaren 1988 en 1989 geen gegevens bewaard gebleven al mag men er wel van uitgaan dat er ook in die jaren is geteld.

Als we deze twee jaren niet meetellen komen we op een gemiddelde van 12 tellingen per jaar over een periode van 23 jaar.

Uitschieters vonden plaats in de jaren '93, '98 en 2000 (resp. 9, 8 en 9 tellingen) en in '78, '79 en '82 (resp. 18, 18 en 20 tellingen)

De soortbeschrijving

Een keuze maken in de grote hoeveelheid op de Westplaat geziene soorten is niet makkelijk. Iedere vogelaar, en dus ook de teller, is snel geneigd de zeldzame of schaarse soorten in de lijsten op te nemen. Dit zijn immers de waarnemingen die als krenten in de pap zijn.

Echter, dit soort waarnemingen zeggen helemaal niets over de geschiktheid van het gebied voor vogels laat staan over de ontwikkeling er van. Deze zeldzaamheden kunnen overal te pas en te onpas opduiken en hebben in het algemeen geen enkele relatie met het gebied.

Deze zogenaamde "chocolade soorten" zijn apart vermeld (zie bijlage D) en kunnen als stimulans dienen om de Westplaat vaker te bezoeken. Het treffen van een schaarse soort is altijd mogelijk!

De soorten die we hebben beschreven zijn soorten die regelmatig en soms gedurende langere tijd op de Westplaat te vinden zijn en er dus wel degelijk een relatie mee hebben.

Ook hebben wij de status mee laten spelen die sommige vogels hebben als het gaat om bedreigde en kwetsbare soorten.

We hebben hiervoor de "Rode Lijst van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten in Nederland" (zie bijlage A) van Osieck & Hustings (1994) gebruikt. De Rode Lijst zoals gepubliceerd in de Staatscourant wijkt op details hiervan af.

De samenstelling van deze lijst is gebaseerd op 6 motieven:

Motief A (Internationale betekenis) Vogelsoorten die op wereldschaal bedreigd zijn en in Nederland als broedvogel voorkomen en vogelsoorten met een overwegend Europese verspreiding waarvan minstens een kwart van de Noordwest-Europese populatie in Nederland broedt;

Motief B (Sterk bedreigd) Vogelsoorten met een geringe landelijke verspreiding die met meer dan de helft in aantal zijn achteruitgegaan;

Motief C (Bedreigd) Vogelsoorten met een geringe tot ruime landelijke verspreiding waarvan het aantal in recente tijd duidelijk tot sterk is achteruitgegaan als soorten met een ruime landelijke verspreiding en een landelijke broedpopulatie van minder dan 100.000 paren waarvan het aantal in recente tijd sterk is achteruitgegaan;

Motief D (Kwetsbaar) Vogelsoorten die gebonden zijn aan een voor Nederland karakteristiek biotoop waarvan het voorkomen kwetsbaar is (<1000 broedpaar, geringe verspreiding), en soorten waarvan minstens 67% van de landelijke populatie in drie of minder gebieden is geconcentreerd;

Motief E (Verdwenen) Vogelsoorten die sinds 1950 (bijna) als broedvogel uit ons land verdwenen zijn;

Motief F (Internationale betekenis) Soorten die op wereldschaal bedreigd zijn, en soorten met een overwegend West- Paelearctische verspreiding waarvan minstens een kwart van de Noordwest-Europese populatie of de Oost- Atlantische trekwegpopulatie in Nederland voorkomt.

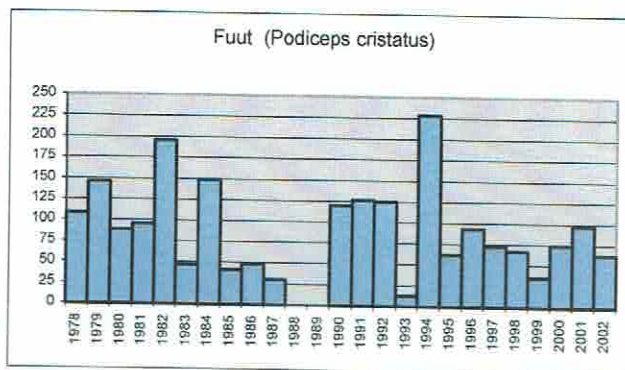
In de soortbeschrijving is achtereenvolgens opgenomen:

- De status van de soort, aangegeven met één der bovenstaande motiveringen
- De gesignaleerde trend op de Westplaat
- De landelijke trend
- Bij een verschil tussen de geconstateerde en de landelijke trend wordt indien mogelijk een verklaring gegeven
- Eventuele bijzonderheden

Fuut (*Podiceps cristatus*)

Gesignaleerde trend: Het aantal waarnemingen van de Fuut is redelijk stabiel. Alleen het jaar 1994 vormt een uitschieter. In dit jaar zijn er in de maand oktober 123 Futen geteld. Dit is in vergelijking met de andere jaren een groot aantal.

Landelijke trend: Landelijk gezien is de Fuut als broedvogel sterk in aantal toegenomen

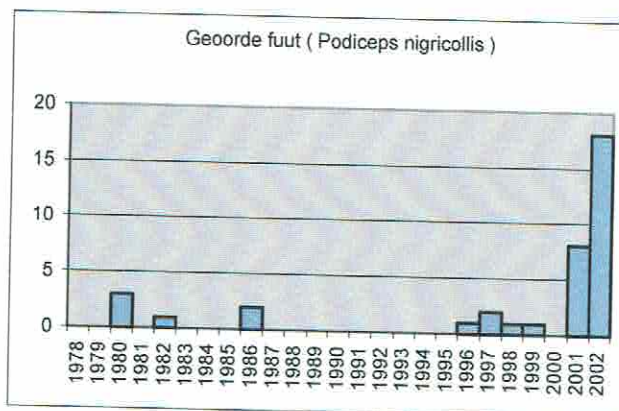
Geoorde fuut (*Podiceps nigricollis*)

Status: Motief D (Kwetsbaar)

Gesignaleerde trend: Gedurende meer dan 20 jaar was de Geoorde fuut een zeldzame vogel met slechts 1 of 2 waarnemingen per jaar. In het jaar 2001 zien we een spectaculaire stijging (700%) die in 2002 nog eens is verdubbeld. Vooral in het voorjaar en in het najaar zijn er Geoorde futen geteld.

Landelijke trend: Als broedvogel heeft de Geoorde fuut zich spectaculair uitgebreid waarbij in 2000 in Nederland meer dan 500 broedparen aanwezig waren.

Mogelijke verklaring: Het is heel goed mogelijk dat het hier gaat om de vogels die op het Brede Water broeden. Het is echter ook mogelijk dat het gaat om doortrekkers.

Aalscholver (*Phalacrocorax carbo*)

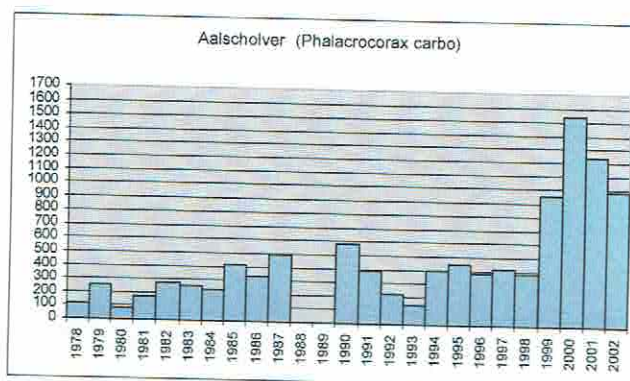
Gesignaleerde trend: Na een sterke stijging in de periode 1998 tot en met 2000 valt er nu een gestage daling te zien.

Landelijke trend:

Het aantal Aalscholvers is spectaculair toegenomen sinds de jaren 70. Wel is er een verschuiving te zien in de richting van meer kleine kolonies in plaats van enkele grote. Op sommige plaatsen treedt er een stabilisatie op maar in de kustzone nemen de aantallen nog steeds toe.

Bijzonderheden:

Opvallend is dat in de laatste jaren de Aalscholver vrijwel tijdens elke telling wordt waargenomen. Dit in tegenstelling tot de periode van voor 1997 waarbij de vogel gedurende de wintermaanden vrijwel ontbrak en er vooral Aalscholvers in de maanden juli, augustus en september aanwezig waren. Interessant kan zijn of het hier Aalscholvers betreffen die in navolging van bijv. de Blauwe reiger niet meer allemaal wegtrekken of dat het overwinterende vogels uit noordelijkere broedkolonies zijn. Als dit laatste het geval is zijn dat dan kolonies die zich pas na 1997 hebben gevestigd?

Aalscholver

Lepelaar (*Platalea leucorodia*)

Status: DA (Kwetsbaar, Internationale betekenis)

Gesignaleerde trend: De Lepelaar is pas vanaf 1999 een regelmatig geziene vogel op de Westplaat.

Landelijke trend:

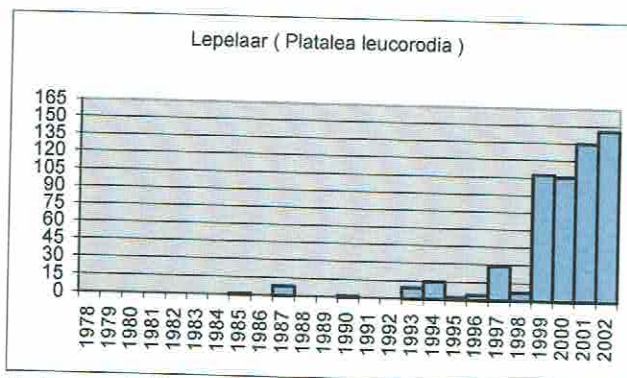
In Nederland is het aantal broedparen in de afgelopen 25 jaar grofweg gestegen van 60 naar 600 broedparen.

Bijzonderheden:

De meeste vogels worden waargenomen in de maanden juni, juli en augustus. Het kan hier gaan om zowel broedvogels met hun jongen als om doortrekkende lepelaars uit de noordelijk gelegen broedkolonies.

De trek van Lepelaars vindt vooral plaats op de overgang van augustus naar september.

Opmerkelijk is dat de broedkolonie in Rockanje (Quackjeswater) zich in 1989 heeft gevestigd en een snelle groei heeft doorgemaakt dit is echter niet terug te zien in de tellingen van de Westplaat.

Eén van de Rode Lijst soorten is de Lepelaar

Grauwe gans (*Anser anser*)

Gesignaleerde trend:

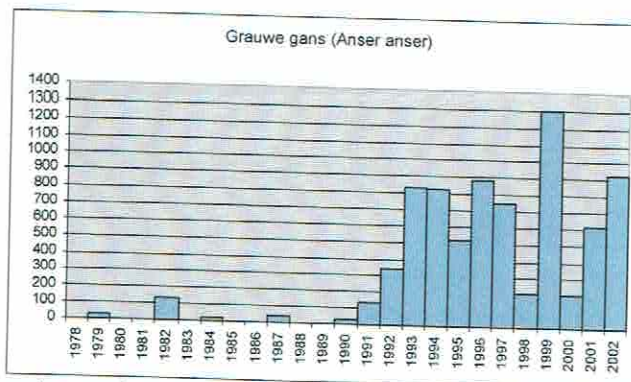
Sinds begin jaren '90 is de Grauwe gans een regelmatig geziene vogel op de Westplaat. Opmerkelijk zijn de uitschieters in de jaren '98, '99 en 2000. Omdat de vogels in de zomermaanden ontbreken gaat het waarschijnlijk om overwinteraars. De oorzaak van de lage aantallen in 1998 en 2000 moet dus gezocht worden in de broedgebieden van de ganzen. Pas in 2002 zijn er grauwe ganzen geteld tijdens elke telling (dus ook in de zomermaanden) en hebben we dus te maken met ganzen die het gehele jaar in Nederland verblijven.

Landelijke trend:

De gesignaleerde trend komt overeen met de landelijke waar de Grauwe gans zijn broedgebieden enorm heeft weten uit te breiden.

Bijzonderheden:

De Grauwe ganzen worden meestal waargenomen langs de rietkraag bij de Westplaatbosjes.

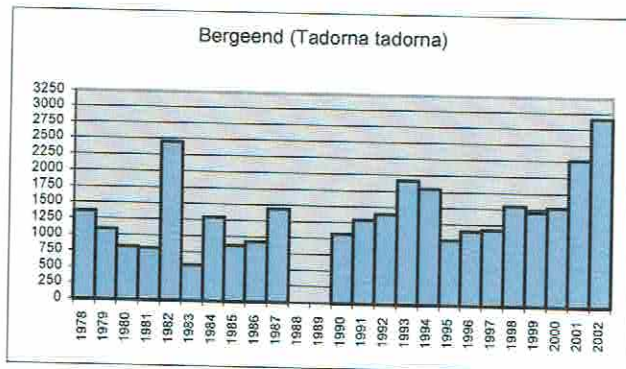
Bergeend (*Tadorna tadorna*)

Geïsignaleerde trend:

Het aantal Bergeenden, geteld op de Westplaat neemt jaarlijks toe. Vooral in juni en juli worden er flinke aantallen geteld, terwijl de maand augustus veelal een dip in de aantallen laat zien. Dit zou veroorzaakt kunnen worden door Bergeenden die op weg zijn naar de gebieden waar zij hun slagpennen ruilen.

Landelijke trend:

De bergeend heeft zijn broedgebieden landinwaarts weten uit te breiden. In de duingebieden zijn ze op een aantal plaatsen als broedvogel verdwenen. Een mogelijke oorzaak ligt in het verdwijnen van het duinkonijn waardoor er minder broedholen aanwezig zijn en in de vergrassing en verruiging van de duinen.

Smient (*Anas penelope*)

Geïsignaleerde trend:

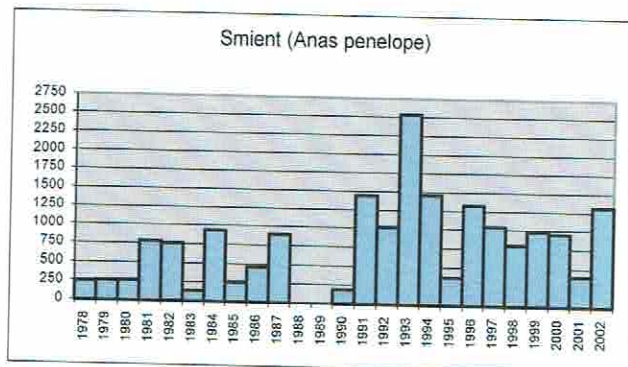
Na de positieve uitschieter in 1993 waarin het vooral de maanden november en december waren die flinke aantallen Smienten opleverden (tot 700 stuks), volgde 1995 met zeer weinig Smienten. In december werd er zelfs geen enkele Smient geteld. Het weer in de wintermaanden heeft grote invloed op de aantallen Smienten die aan de kust verblijven.

Landelijke trend:

De landelijke trend is dat het aantal Smienten tot halverwege de jaren negentig fors is toegenomen (vergelijk onze tellingen) hoewel er van een sterke groei van de broedpopulatie in Europa geen sprake is.

Bijzonderheden:

Ondanks dat de Smient een echte wintergast is waarvan niet meer dan 10 zekere broedgevallen zijn worden er af en toe overzomerende smienten aangetroffen op de Westplaat. Het gaat in alle gevallen om 1 tot 3 vogels. Dit was het geval in '78, '81, '82, '84, en 1990.

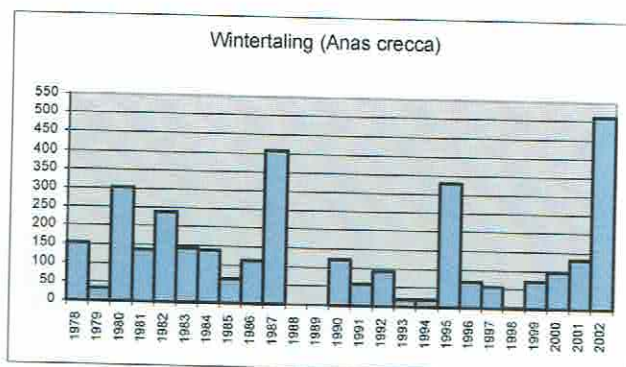
Wintertaling (*Anas crecca*)

Geïsignaleerde trend:

Het lijkt er op dat er vanaf 1998 een duidelijk stijgende lijn is te zien in het aantal waargenomen aantal Wintertalingen. De sprong die in 2002 wordt gemaakt is enorm en laat zich moeilijk verklaren omdat het aantal in 2003 weer zo rond de 200 ligt. Het ontbreken van Wintertalingen in 1998 kan zijn veroorzaakt door de droogte en de wintersterfte in de periode 1996 en 1997.

Landelijke trend:

De Wintertaling neemt in Nederland als broedvogel af en de vogels die wij op de Westplaat tellen zullen waarschijnlijk overwinterraars zijn omdat ze vrijwel nooit in de zomermaanden worden gezien.

Wilde eend (*Anas platyrhynchos*)

Gesignaleerde trend:

Ook de Wilde eend geeft een stijgende lijn te zien sinds 1998.

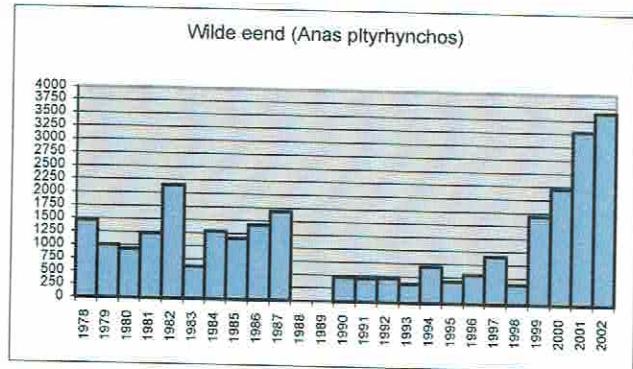
Vanaf 1990 worden Wilde eenden tijdens alle tellingen, dus ook in het voorjaar aangetroffen. Waarschijnlijk is vanaf die periode de Westplaat met de bosjes geschikt geworden als broedgebied. Echter de aantallen die geteld worden in de maanden juni en juli zijn zo hoog omdat het hier gaat om eenden die hier komen ruïen.

Landelijke trend:

Wat betreft de verspreiding hebben zich de afgelopen decennia nauwelijks veranderingen voorgedaan. Het wel of niet voorkomen van de Wilde eend heeft natuurlijk wel te maken met de juiste habitat. Veranderingen hierin, ontwatering en bebouwing, hebben gevolgen voor het aantal broedparen.

Mogelijke verklaring:

De Westplaat biedt blijkaar rust en voldoende voedsel voor deze eenden in de periode dat zij hun slagpennen ruïen.

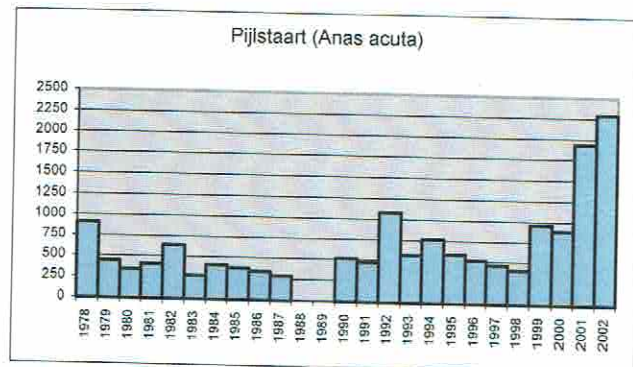
Pijlstaart (*Anas acuta*)

Gesignaleerde trend:

De Pijlstaart is een uiterst schaarse broedvogel (20-30 paar) en is vooral aanwezig in de periode oktober tot en met april, een echte wintergast dus. De laatste jaren is er een flinke stijging te zien.

Bijzonderheden:

Het aantal overwinterende Pijlstaarten hangt af van de mate van strengheid van de winter. In strenge winters trekken de meeste vogels verder door.

Eidereend (*Somateria mollissima*)

Status: C (Bedreigd)

Gesignaleerde trend:

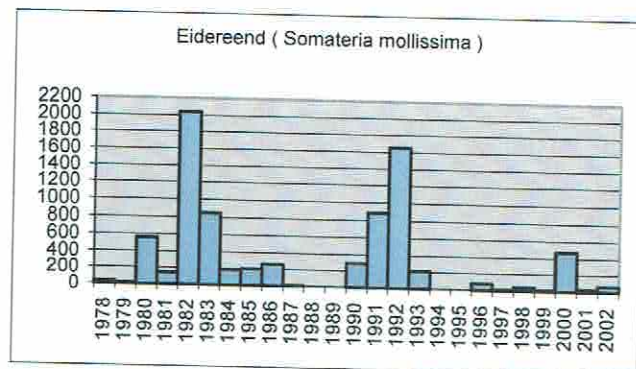
Het lijkt dat de grote aantallen Eidereenden die in het verleden de Westplaat bezochten niet meer worden gehaald.

Landelijke trend:

Bekend mag zijn dat er onder de Eidereenden de laatste jaren veel wintersterfte plaatsvindt. Dit werkt ongetwijfeld door in de aantallen die de Westplaat bezoeken.

Bijzonderheden:

De uitschieters, de jaren '82, '92 en 2000, scoren hoog doordat er in die jaren flinke aantallen Eiders aanwezig waren gedurende de zomermaanden. Dit in tegenstelling tot de andere jaren waarin de Eiders vooral in de winterperiode op de Westplaat verblijven. Is het misschien mogelijk dat er in deze jaren sprake was van een slecht broedjaar waardoor de Eiders de broedgebieden hebben verlaten? Let op! In 1982 is in de maanden juni en juli 2 keer geteld waardoor er een overtelling heeft plaatsgevonden in vergelijking met de andere jaren. Het jaartotaal van 1982 moet met zo'n 250 vogels naar beneden worden bijgesteld.

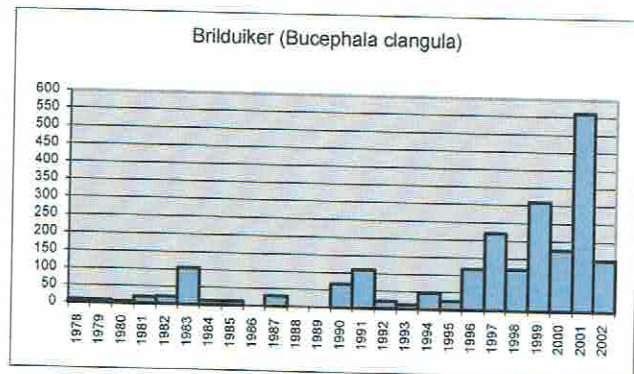
Brilduiker (Bucephala clangula)

Geïsignaleerde trend:

Ook hier is weer een stijgende lijn te zien in het aantal Brilduikers op de Westplaat. De meeste Brilduikers worden gezien in de maanden januari en februari waarbij wel opvalt dat in de laatste jaren er ook steeds meer in de maanden november en december worden gezien.

Landelijke trend:

Het aantal broedparen in Nederland wordt geschat op 15 tot 20 en is stabiel. Wat betreft de doortrek laat de periode 1982 tot 1992 een daling zien die niet terug te vinden is in onze tellingen.

Middelste Zaagbek (Mergus serrator)

Geïsignaleerde trend:

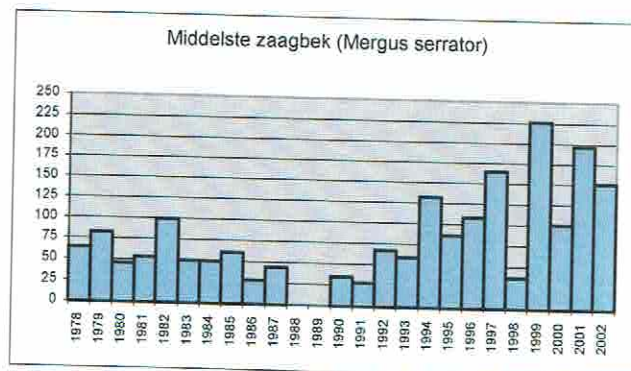
De Middelste zaagbek is een vogel die jaarlijks op de Westplaat wordt aangetroffen in redelijke aantallen. Afwezig is deze soort eigenlijk alleen in de zomermaanden en de grootste aantallen worden bereikt in 2000 zijn er tijdens iedere telling in elke maand Zaagbekken geteld. Een negatieve uitschieter is het jaar 1998. Dit wordt waarschijnlijk veroorzaakt doordat er in de maanden november en december niet is geteld.

Landelijke trend:

Ruim 85% van de Nederlandse broedparen (35-45 paren) broedt in het Deltagebied. Dit is een stijging ten opzichte van 1977 maar kan niet worden gezien als oorzaak van de toegenomen aantallen Zaagbekken op de Westplaat.

Mogelijke verklaring:

De stijging kan waarschijnlijk alleen worden toegeschreven aan zaken die zich voordoen op de broed- en de overwinteringsplaatsen. Tijdens strenge winters trekken Zaagbekken verder weg.

Scholekster (Haematopus ostralegus)

Geïsignaleerde trend:

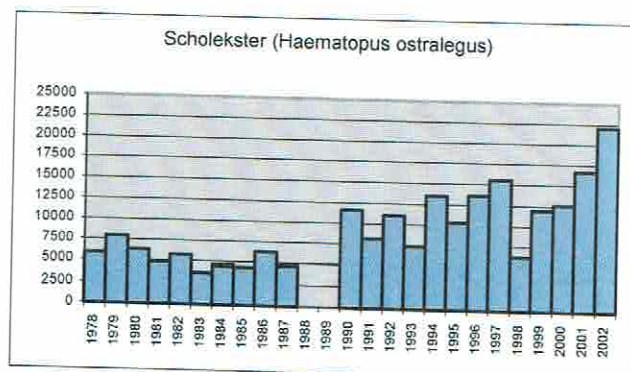
Vanaf 1990 is er een opwaartse lijn te zien in het aantal Scholeksters op de Westplaat. Per jaar kunnen duidelijke verschillen te zien zijn.

Landelijke trend:

Tijdens de laatste (strenge) winters zijn er veel Scholeksters gestorven door o.a. voedselgebrek, (mossels in de Waddenzee). Deze sterfte werkt door in het aantal broedparen, en het zou dus te verwachten zijn dat het aantal Scholeksters op de Westplaat zou dalen. Dit is in de grafiek niet te zien.

Mogelijke verklaring:

Het kan zijn dat deze afname zich pas in de komende jaren zal manifesteren. Een andere mogelijke verklaring is dat de meeste vogels die in de Delta overwinteren afkomstig zijn van de binnenlandse broedkolonies die de voedselproblemen van hun soortgenoten uit de Waddenzee niet hebben.

Kluut (*Recurvirostra avosetta*)

Status: DA (Kwetsbaar, Internationale betekenis)

Geïsignaleerde trend: Sinds 2001 is een spectaculaire stijging van het aantal Kluten op de Westplaat te zien, mede veroorzaakt door hoge aantallen in augustus.

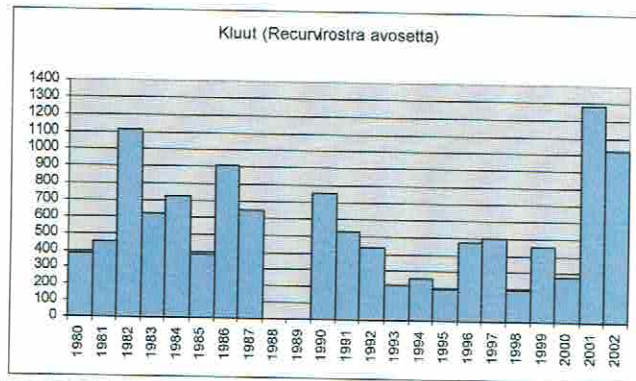
Landelijke trend:

Er is sprake van een stijging in het aantal broedparen mogelijk doordat er nieuwe natuur wordt "gemaakt" en Kluten snel reageren op dit soort nieuw aangelegde terreinen. Ook in andere landen waar de Kluut een broedvogel is, zijn er de laatste jaren meer broedparen.

Bijzonderheden:

De Kluten trekken al vrij snel na het broedseizoen richting de kusten van Noord en West-Afrika en het hoogtepunt valt in augustus.

De laatste jaren worden er steeds meer Kluten gezien gedurende de wintermaanden.

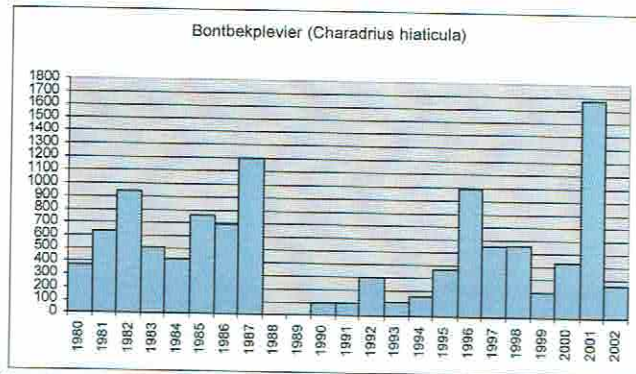
Bontbekplevier (*Charadrius hiaticula*)

Status: D (Kwetsbaar)

Geïsignaleerde trend: 2001 laat een piek zien die niet in het langdurig patroon van tellingen valt.

Landelijke trend: De afname, gestart rond 1980, wordt de laatste jaren wat afgeremd door natuurontwikkeling. Er zijn zo'n 450 broedparen in Nederland.

Mogelijke verklaring: Het gaat op de Westplaat om trekkers. De vogels die de piek in mei 2001 veroorzaakten zijn van de ondersoort *C. h. tundrae* op weg naar de broedgebieden in Lapland, Rusland en Siberië. Op zich is het een normaal verschijnsel dat in de maand mei de meeste (45.000 – 65.000 vogels) van deze ondersoort doortrekken. Wellicht is het toeval dat ze juist op de tel dag zo massaal op de Westplaat aanwezig waren.

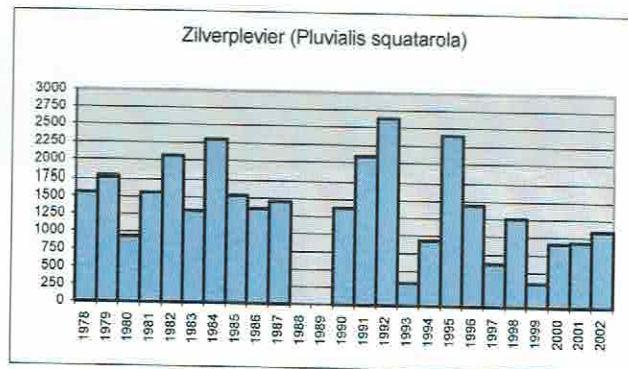
Zilverplevier (*Pluvialis squatarola*)

Geïsignaleerde trend: Het aantal

Zilverplevieren is behoorlijk stabiel met 1993 en 1999 als dip jaren. Dit is deels te verklaren omdat in beide jaren de mei maand helaas niet is geteld. Mei is normaal de maand met grote aantallen doortrekkende Zilverplevieren.

Landelijke trend: De landelijke trend komt overeen met de Westplaat. Hoewel op de Westplaat wel meer vogels werden geteld in de maanden augustus t/m november dan in de maanden april en mei.

Mogelijke verklaring: Verplaatsingen van na september hebben vermoedelijk betrekking op vogels die van de waddenzee naar Engeland trekken of (onvolwassen) vogels die alsnog naar Afrika gaan.

Kanoetstrandloper

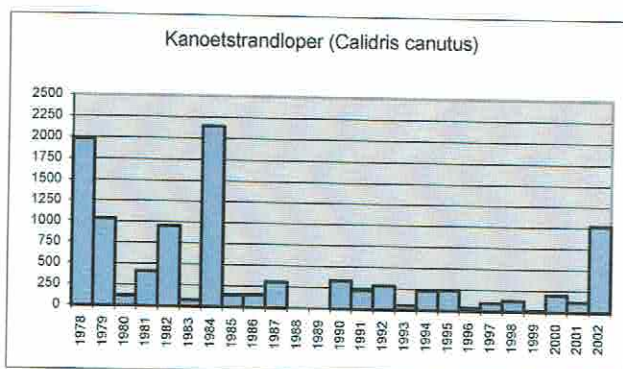
(*Calidris canutus/Islandia*)

Geïsignaleerde trend: De kanoeten die de Westplaat aandoen zijn redelijk stabiel met 20/05/78 en 13/05/84 met 1500 en 2100 stuks als uitschieter in de beginperiode en 14/09/02 en 13/10/02 met 510 en 460 in het laatste jaar.

Landelijke trend: De landelijke trend komt overeen met de Westplaat.

Bijzonderheden: De ondersoort

C. canutus (500.000 ex.) trekt (half juli t/m half september) vanuit hun broedgebieden in Noord- Siberië door (via Wadden en Delta) naar hun overwinteringgebieden langs de Atlantische kust van Afrika met name Mauretanië. De kanoeten die gezien worden in november zijn waarschijnlijk van de ondersoort **C.c. Islandica** (345.000 ex.) omdat de **canutus** dan al in Afrika verblijft. Vogels van de ondersoort **Islandica** komen vanuit hun broedgebied Noord- Canada en Groenland en overwinteren in West Europa, de Waddenzee, Delta, Engeland en Ierland.

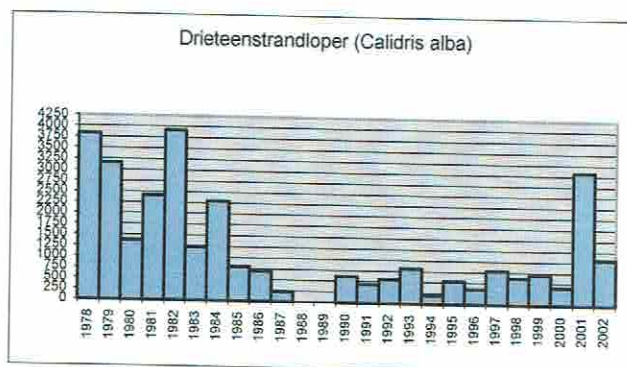
Kanoetstrandloper

Drieteenstrandloper (*Calidris alba*)

Geïsignaleerde trend: De meeste van de getelde Drieteenstrandlopers werden tijdens de voorjaarsstrek gezien, met in 2001 weer een stijging t.o.v. de vorige 15 jaar.

Landelijke trend: De landelijke trend komt overeen met de Westplaat.

Bijzonderheden: Van de in totaal ± 123.000 ex. pleisteren er in mei maximaal 12.000 ex. in ons land en in de wintermaanden ± 5000 ex.

Bonte strandloper (*Calidris alpina/artica/schinzii*)

Geïsignaleerde trend: Ook hier, net als bij de Drieteenstandloper, de meeste vogels tijdens de voorjaars trek met uitzondering van 90,96,97 en 2002.

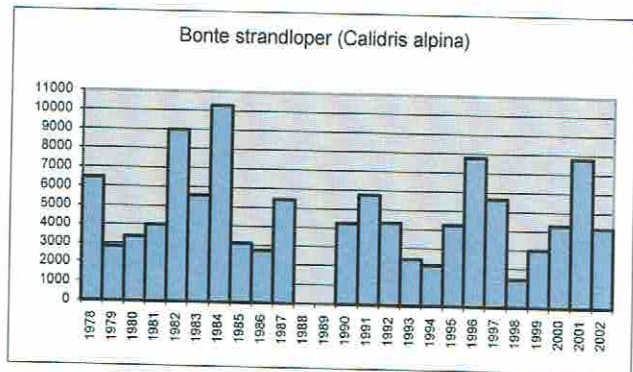
Landelijke trend: De landelijke trend komt overeen met de Westplaat.

Bijzonderheden: Bij de in Nederland waargenomen bonte strandlopers gaat het vooral om de ondersoort *C.a. alpina* die broedt van Scandinavië tot in West Siberië (populatieschatting 1.375.000 ex.)

waarvan een groot aantal overwintert in West Europa en het Middellandse

Zeegebied. Daarnaast trekken kleinere

aantallen van de ondersoorten *C.a. artica* en *C.a. schinzii* die broeden op Groenland, IJsland Groot-Brittannië en het Oostzee gebied. In het voorjaar worden er ± 20 à 30.000 ex. gezien en in het najaar ± 12 à 20.000 ex.

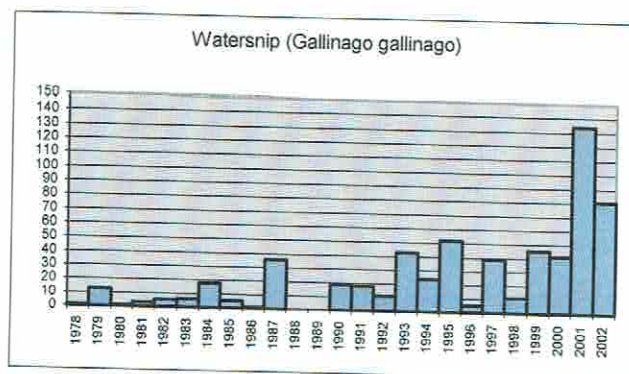
winterkleed Bonte Strandloper

Watersnip (*Gallinago gallinago*)

Status: Motief C (Bedreigd)

Geïsignaleerde trend: De Watersnip wordt ieder jaar aangetroffen. De laatste jaren is er een duidelijke toename te zien.

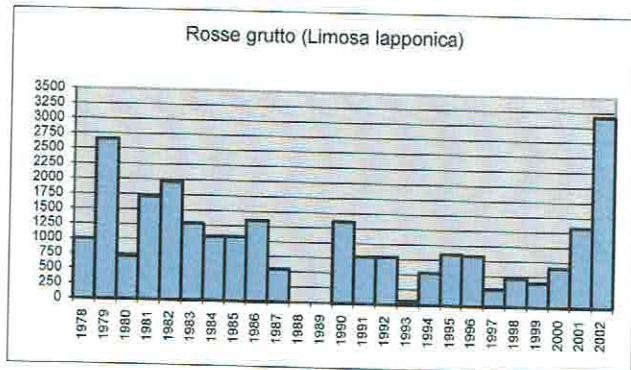
Mogelijke verklaring: De toename van de Watersnip wordt veroorzaakt door het ontstaan van begroeiing aan het begin van het autostrand. Ook Bokjes worden daar regelmatig waargenomen. Vrijwel alle vogels werden buiten de broedperiode waargenomen. Het zijn dan ook trekkers die de Westplaat als tussenstop aandoen.

Rosse grutto (*Limosa lapponica*)

Geobserveerde trend: Stabiel, met als uitschieter 13/10/02 met 1575 stuks.

Mogelijke verklaring: De najaarstrek loopt van begin juli tot eind september en dus is het grote aantal vogels in oktober bijzonder. In november is de bulk van deze vogels weer verdwenen. Er kan uit de telgegevens niet worden opgemaakt wat de oorzaak van dit hoge aantal vogels is.

Rustende Rosse Grutto's en Bonte Strandlopers

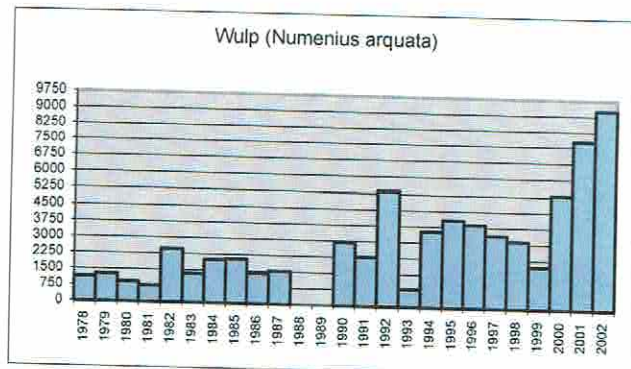
Wulp (*Numenius arquata*)

Geobserveerde trend: Redelijk stabiel. In 2001 en 2002 gaan de aantallen weer omhoog met alle jaren in de nazomer de hoogste aantallen vogels.

Landelijke trend: Het aantal broedparen in Nederland is redelijk stabiel hoewel er een verschuiving is opgetreden van de heide naar de weide als broedgebied.

Mogelijke verklaring: Voor de geconstateerde toename is niet een directe oorzaak aan te wijzen.

Bijzonderheden: De meeste wulpen werden op de Westplaat gezien in de maanden augustus en september.

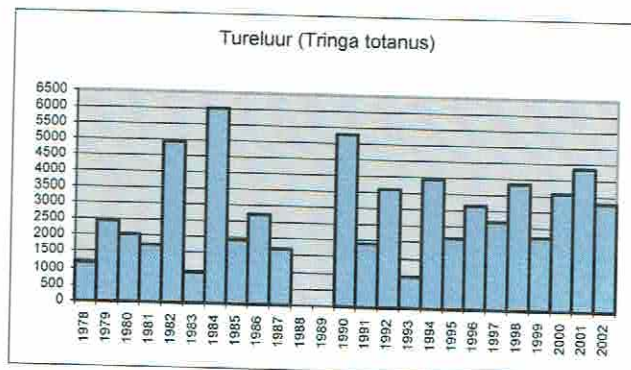
Tureluur (*Tringa totanus*)

Status: Motief C (Bedreigd)

Geobserveerde trend: Behoorlijk stabiel met de grootste aantallen vogels in de maanden mei t/m juli.

Landelijke trend: De landelijke trend komt overeen met de Westplaat.

Bijzonderheden: De Tureluur broedt verspreid in Eurazië, van IJsland tot diep in China. De ondersoort **T.t. robusta** broedt op IJsland en de Faeröer (50-100.000 paren) en overwintert vooral rond de Noordzeekust in West- Frankrijk. De ondersoorten **T.t. britannica** en **totanus**

bevolken de rest van Europa, oostwaarts tot de Oeral (250-530.000 paren). In de nazomer verblijven hier tot 50.000 tureluurs en in de winter verblijven er $\pm$ 14.000 (vnl **robusta**).

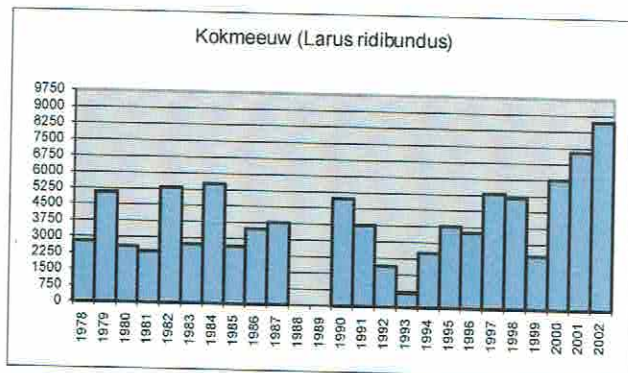
Kokmeeuw (*Larus ridibundus*)

Geïsignaleerde trend: Het aantal Kokmeeuwen laat een gestage stijging zien met in 1999 een dip.

Landelijke trend: Landelijk laat de Kokmeeuw een afname zien in het aantal broedparen.

Mogelijke verklaring: Omdat het aantal Kokmeeuwen in Nederland met zo'n 30% is afgenomen (geldt ook in de rest van West- en Noord-Europa) kan de toename op de Westplaat alleen worden verklaard door aan te nemen dat er minder geschikte pleisterplekken zijn dan voorheen waardoor er een concentratie optreedt van pleisterende vogels.

Bijzonderheden: Vanaf eind juni verlaten Kokmeeuwen de broedkolonies. De trek over Nederland is in deze periode gericht op ruigebieden aan beide zijden van de Noordzee. Deze (rui) trek heeft in de tweede helft van juli een maximum en loopt eind september af. In het begin overheersen de adulte vogels, in de tweede helft van augustus en in september juveniele. De eerst arriverende meeuwen zijn afkomstig uit West- en Midden-Europa. Vanaf half juli zijn ook vogels uit Noordoost Europa te verwachten.

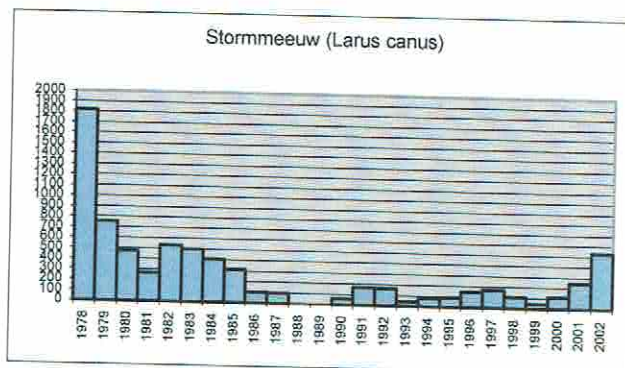
Stormmeeuw (*Larus canus*)

Geïsignaleerde trend: in 1978 werden zo'n 1800 stormmeeuwen geteld. In de andere 24 jaar tellen werd dit aantal nooit meer gehaald. Er was zelfs sprake van een afname van deze soort. Het lijkt er op dat er vanaf 2001 weer een herstel te zien is.

Landelijke trend: Na 1985 is er een kentering opgetreden in het aantal broedende stormmeeuwen in Nederland, mede veroorzaakt door de intrede van de vos in de Hollandse duinen. Van 11.000 broedparen in '85 tot 6000 paar in 1995.

Mogelijke verklaring: In de eerste plaats is er in 1978 18 maal geteld, dus meer dan gemiddeld, maar vooral opvallend is dat er in de maanden januari, februari en maart van dat jaar zoveel stormmeeuwen op de Westplaat waren. Dit komt in de verdere jaren niet meer voor. Het gaat hier om vogels die op weg zijn naar hun winterkwartier en om een of andere reden zijn blijven hangen en er aanvulling plaatsvond met vogels die vroeg (zachte winter?) uit hun winterkwartieren zijn vertrokken.

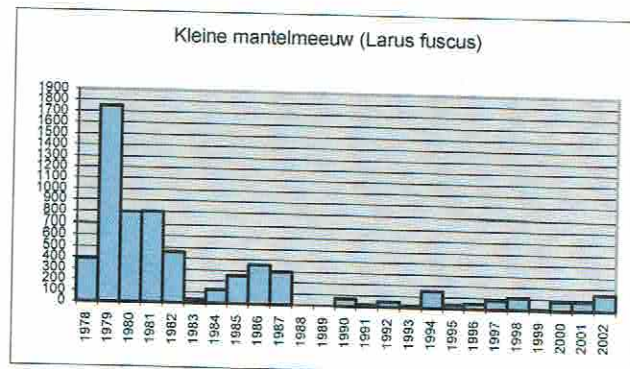
Bijzonderheden: Vogels van de oostelijke ondersoort *L.c. heinei* zijn schaars in West Europa en duiken vooral in strenge winters op.

Kleine mantelmeeuw (*Larus fuscus*)

Geïsignaleerde trend: In de jaren '78 t/m '82 zitten we boven het gemiddelde met als toppe 1408 stuks op 28 augustus 1979. Hierna blijven de aantallen stabiel.

Landelijke trend: Als broedvogel vooral in de jaren '70 sterk toegenomen. Daarna was de toename wat minder sterk. In het afgelopen tiental jaar is er weer een forse toename van het aantal broedparen.

Mogelijke verklaring: De trek van de Kleine mantelmeeuw speelt zich vooral af in de periode juli, augustus en september en in de winter is de vogel vrijwel afwezig. Dit komt niet overeen met de waarnemingen die gedaan zijn in de jaren 1978 – 1987 waarbij vaak de grootste aantallen geteld zijn in de maanden december - februari. Een verklaring hiervoor moeten we schuldig blijven.

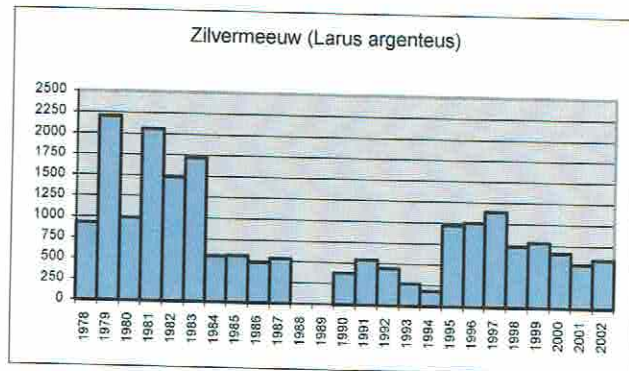
Bijzonderheden: De meeste Kleine Mantelmeeuwen overwinteren langs de kust van het Iberische Schiereiland en Noordwest- Afrika. De soort overwintert echter in toenemende mate ten noorden van dit gebied.

Zilvermeeuw (Larus argentatus)

Geïsignaleerde trend: Redelijk stabiel met de laatste paar jaar een lichte daling.

Landelijke trend: De landelijke trend laat ook een lichte daling zien van het aantal in Nederland broedende Zilvermeeuwen. Omdat ook in de andere landen om ons heen deze trend is waar te nemen en Zilvermeeuwen stand- en zwerfvogels zijn is het niet verwonderlijk dat deze achteruitgang in de tellingen is terug te vinden.

Bijzonderheden: De Zilvermeeuw neemt vooral af in die gebieden waar ze geen toegang meer hebben tot vuilstortplaatsen. Ook in de duinen neemt het aantal broedparen af mede door de predatie door vossen.

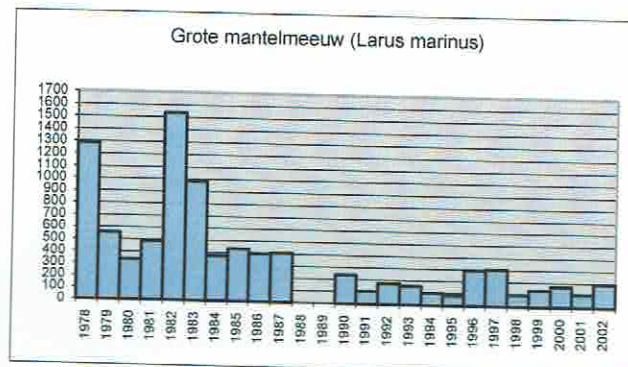
Grote mantelmeeuw (Larus marinus)

Geïsignaleerde trend: Wat opvalt is het grote aantal Mantelmeeuwen geteld in de jaren 1978, 1982 en 1983.

Landelijke trend: In Nederland hebben in 2002 20 paren Grote mantelmeeuwen gebroed. Dit waren er in 1999 nog 11. Er is dus sprake van een gestage groei. De meeuwen die worden gezien zijn alle trekvogels uit het noorden.

Mogelijke verklaring: in 1978 is in de maand januari 2 keer geteld maar vooral de maand september scoorde met 353 vogels hoog. Omdat het gaat om trekkers die vooral bij aanlandige wind de kust aandoen is hier sprake van een momentopname waarbij dit soort uitschieters heel goed mogelijk zijn.

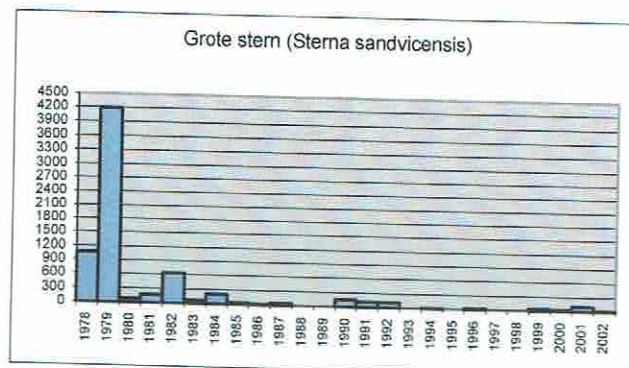
Bijzonderheden: De grote mantelmeeuw is de grootste meeuw ter wereld. Zij broedt in Europa het talrijkst langs de Atlantische kusten van Noorwegen, IJsland en de Britse eilanden. De in de winter in ons land aanwezige Grote Mantelmeeuwen komen grotendeels uit Noorwegen. De dichtstbijzijnde broedplek voor deze meeuw is de Dintelhaven. Hier heeft in 2002 1 paar gebroed en 3 jongen grootgebracht.

Grote stern (Sterna sandvicensis)

Status: Motief CD (Bedreigd, Kwetsbaar)

Geïsignaleerde trend: Het jaar 1979 springt er in positieve zin uit door de telling van 28 augustus toen er 3892 Grote sterns geteld werden. Deze dag waren er ook zeer veel Kleine mantelmeeuwen aanwezig.

Landelijke trend: Als broedvogel scoorde de Grote stern in 2002 met 17.000 paar het hoogst sinds 1992. Omdat de vogels die op de Westplaat geteld worden doortrekkers zijn is het vaak zuiver toeval of er vlak voor de telling grote aantallen zijn aangekomen, of ze nog aanwezig zijn of dat ze al weer verder zijn getrokken. Op 28 augustus 1979 was het weer er blijkbaar de oorzaak van dat er op die dag zo veel Grote sterns op de Westplaat aanwezig waren.

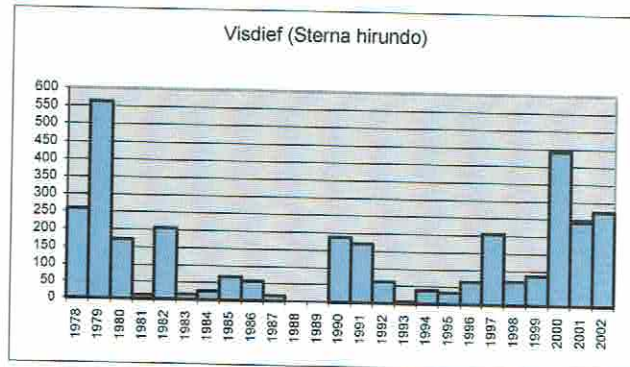
Visdief (*Sterna hirundo*)

Satus: Motief C (Bedreigd)

Geïsignaleerde trend: Het aantal waarnemingen van de Visdief is zeer onregelmatig.

Landelijke trend: De soort is in aantal toegenomen maar de verspreiding juist afgenomen. Vooral langs de kuststreken heeft de Visdief zijn bolwerken.

Mogelijke verklaring: De toename van de laatste jaren zou te maken kunnen hebben met de broedkolonies die zich dicht bij de Westplaat bevinden. Door inventarisatie is ook komen vast te staan dat broedgevallen van Visdieven mislukken door slechte weersomstandigheden en recreatiedruk.

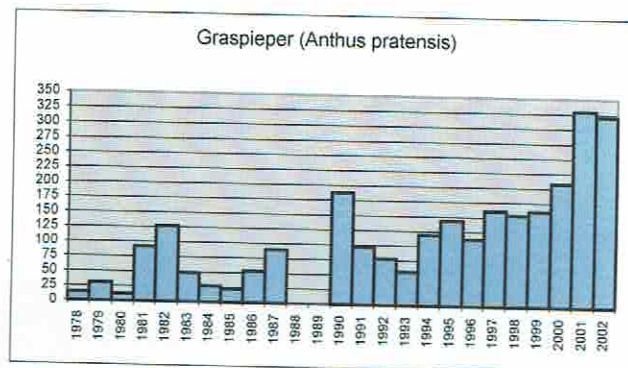

Graspieper (*Anthus pratensis*)

Geïsignaleerde trend: De Graspieper neemt sterk in aantal toe.

Landelijke trend: Bijna overal gaat de Graspieper achteruit. De uitzondering geldt voor heidevelden en de kustgebieden met hun duinen, schorren en kwelders waar een toename is waargenomen.

Mogelijke verklaring: Door de toename van de kweldervegetatie heeft de Graspieper een geschikt terrein gevonden. Verwacht wordt dat door de sluiting van het autostrand in Oostvoorne de recreatiedruk afneemt en de geschiktheid van het gebied toeneemt.

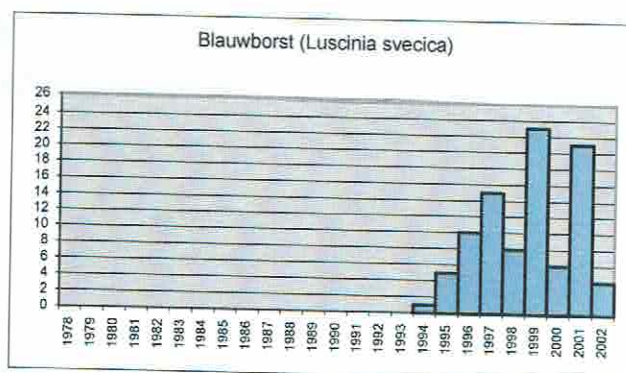
Blauwborst (*Luscinia svecica*)

Geïsignaleerde trend: Sinds 1994 wordt de Blauwborst waargenomen tijdens de tellingen. In eerste instantie in een stijgende lijn. Later in een onlogische wisselvalligheid.

Landelijke trend: De Blauwborst is enorm in aantal toegenomen en broedt op de meest uiteenlopende plaatsen. Er zijn nog voldoende gebieden in Nederland met een geschikt habitat voor de Blauwborst, maar hier en daar zal de mens moeten ingrijpen wil men goed leefgebied in stand houden.

Mogelijke verklaring: Doordat we te maken hebben met maandelijkse tellingen in combinatie met de dan geldende weersomstandigheden zijn de jaren van terugloop te verklaren. Op andere momenten zijn wel meerdere Blauwborsten waargenomen alleen zijn die niet in de tellingen verwerkt. Gemiddeld broeden 8 paren in het gebied.

Bijzonderheden: Door vegetatiesuccessie is de omgeving van de Westplaat steeds interessanter geworden voor zangvogels. Door het ontbreken van struiken was hier in de beginjaren nauwelijks sprake van.

Roodborsttapuit (*Saxicola torquata*)

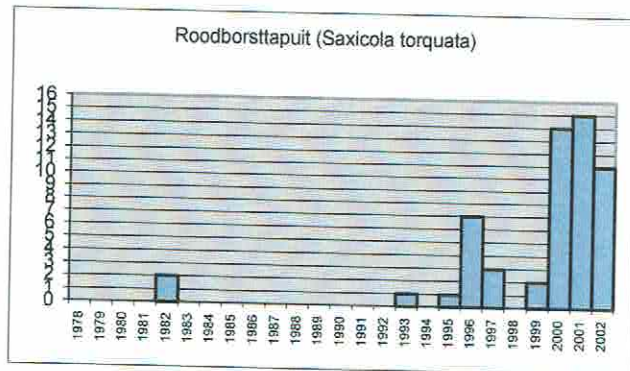
Status: Motief C (Bedreigd)

Gesignaleerde trend: Na een onstuimig begin kan nu gesteld worden dat de Roodborsttapuit zijn plek op de Westplaat gevonden heeft.

Landelijke trend: Medio jaren tachtig zijn door strenge winters de aantallen sterk afgenomen. Begin jaren negentig herstelde de soort zich goed. Landelijk gezien heeft de soort zich na roerige tijden sterk hersteld.

Mogelijke verklaring: Door de toename van het struweel is het gebied geschikt geworden voor de Roodborsttapuit. De soort leeft van insecten en andere geleedpotigen die vaak van een hogere zitplaats worden gegrepen.

Bijzonderheden: De Roodborsttapuit kan het gehele jaar door waargenomen worden. In de winter bevindt zich minimaal 1 paar aan het begin van de Westplaat.

Roodborsttapuit

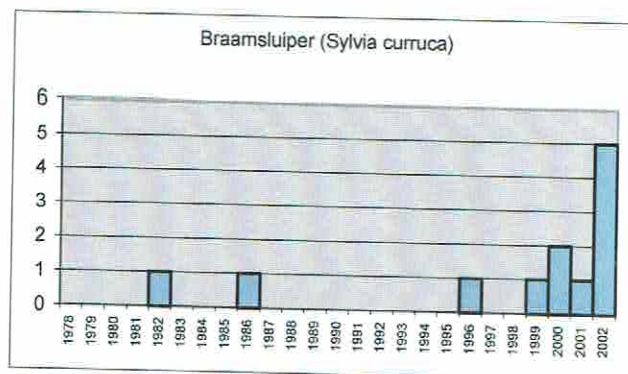
Braamsluiper (*Sylvia curruca*)

Gesignaleerde trend: Het jaar 2002 laat een uitschieter zien.

Landelijke trend: In de duinstreek vertoont de Braamsluiper een krachtige toename. De soort profiteerde van de toename van de verstrikking en verruiging van de duinvegetatie. Dit is ook rond de Westplaat het geval.

Mogelijke verklaring: Ook hier geldt dat de waarnemingen beperkt zijn tot enkele momenten. Tijdens grondige broedvogelinventarisaties in dit gebied is de Braamsluiper de laatste paar jaren vaker waargenomen. Een gemiddeld aantal van 5 is dan normaal.

Bijzonderheden: De Braamsluiper wordt steeds vaker aangetroffen in dorpen en nieuwbouwlocaties waar de soort zich kan vinden in de groenvoorziening.

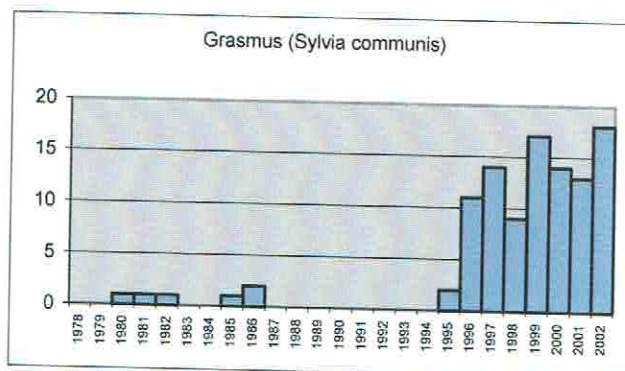
Grasmus (*Sylvia communis*)

Gesignaleerde trend: Na een flink aantal jaren van beperkte aanwezigheid laat de grafiek een sterke groei zien.

Landelijke trend: De aantallen Grasmussen nemen toe door uitbreiding van het struweel in de duinen en verruiging van de moerasgebieden. Beide ontwikkelingen worden veroorzaakt door verdroging en het neerslaan van verrijkende (mest)stoffen in het milieu. Vermoedelijk zijn de dichtheden nergens zo hoog dan in de duinen.

Mogelijke verklaring: Door de verruiging (Duindoorn) is er meer geschikt biotoop gekomen voor de Grasmus rondom de Westplaat.

Bijzonderheden: De aantalontwikkeling van de Grasmus in Nederland loopt bijna synchroon aan de hoeveelheid neerslag in de westelijke Sahel waar de vogels overwinteren. Winters met weinig neerslag in dit gebied hebben direct gevolgen voor de populatie.

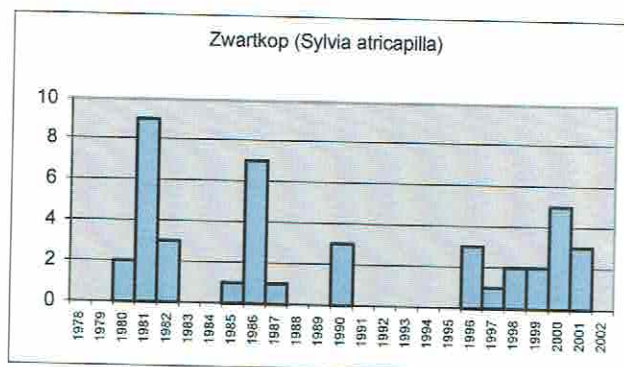
Zwartkop (*Sylvia atricapilla*)

Gesignaleerde trend: De grafiek laat een onregelmatig verloop zien van de aanwezigheid van de Zwartkop. Gezien de verruiging had de grafiek een stijgende lijn moeten laten zien.

Landelijke trend: Doordat de Zwartkop, van oorsprong een typische bewoner van rijke loofbossen, zich steeds vaker ook toelegt op andere bostypen zoals naaldbos met enige ondergroei, maar ook op bosjes, houtwallen en erfbeplanting in open agrarisch gebied, is de soort sterk toegenomen in Noord- en West-Nederland. In Oost- en Zuid-Nederland was de dichtheid al groot.

Mogelijke verklaring: Zie Blauwborst.

Bijzonderheden: Ongeveer 300.000 paren broeden in Nederland.

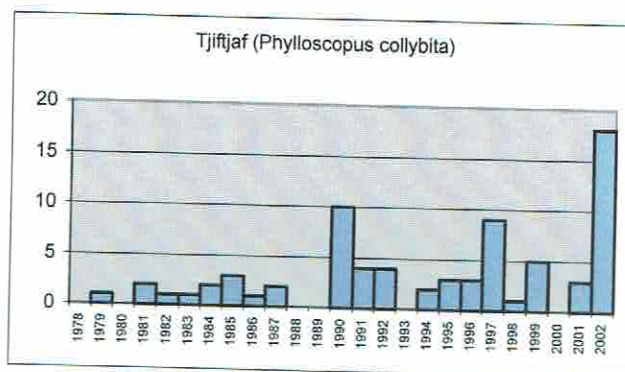

Tjiftjaf (*Phylloscopus collybita*)

Gesignaleerde trend: De grafiek laat een sterke stijging zien in 2002. Daar waar soorten als Zwartkop en Blauwborst juist een daling lieten zien. In enkele jaren zou geen enkele Tjiftjaf waargenomen zijn.

Landelijke trend: De Tjiftjaf broedt in vrijwel elk atlasblok. Verbossing in bepaalde gebieden zorgde voor een sterke toename. (Biesbosch)

Mogelijke verklaring: Ook bij slecht weer zingt de Tjiftjaf rustig door. Daardoor zal hij eerder opgemerkt worden dan andere zangers. Wat de oorzaak is van het ontbreken van de soort in bepaalde jaren is niet bekend. De omvang van de bosschages op de Westplaat nemen toe wat een toename van het aantal Tjiftjaffen kan verklaren.

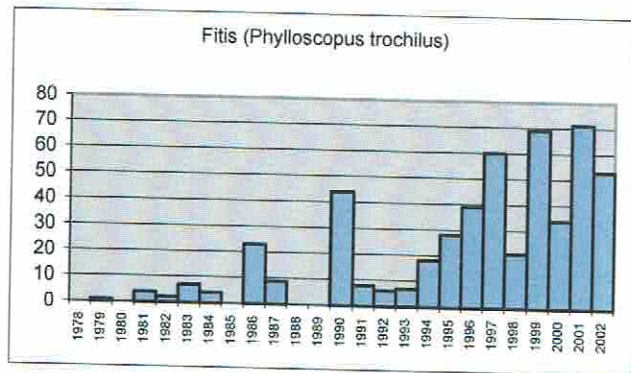
Fitis (*Phylloscopus trochilus*)

Geïndiceerde trend: Een wisselend verloop in aantallen is zichtbaar.

Landelijke trend: De Fitis heeft, net als de Tjiftjaf, een bijna landelijke dekking. In de duinen neemt de soort echter licht af. Terwijl bij nieuwe aanplant van bossen de soort explosief toeneemt.

Mogelijke verklaring: Het is aannemelijk dat dit te maken heeft met de weersinvloeden tijdens de tellingen en met de weersinvloeden in de overwinteringsgebieden.

Bijzonderheden: Onderzoek in Engeland heeft uitgewezen dat er een afname is van het broedsucces.

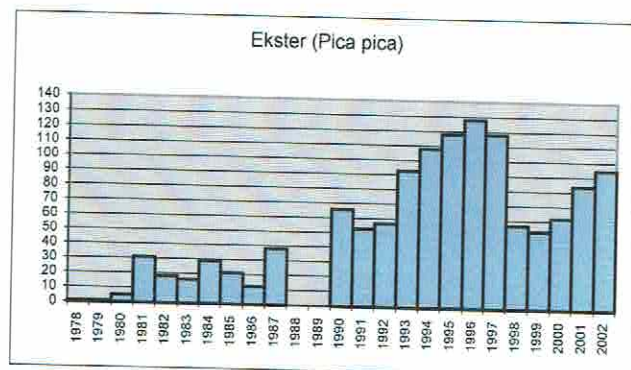
Ekster (*Pica pica*)

Geïndiceerde trend: Na een terugval in 1998 herstelt de soort zich weer.

Landelijke trend: In het Deltagebied is de vogel toegenomen door uitbreiding van het nestgebied (hoge bomen) en verminderde vervolging. Echter op plekken waar de Havik zijn intrede doet heeft dit vrijwel direct gevolgen voor de stand van de Ekster.

Mogelijke verklaring: Door de hogere bomen op en rond de Westplaat, voldoende voedsel door dode konijnen en plukresten heeft de Ekster een goed biotoop.

Bijzonderheden: Op de Westplaat wordt, sinds een jaar, regelmatig een Havik waargenomen. Het is interessant om te zien wat dit voor gevolgen heeft voor de Ekster.

Rietgors (*Emberiza schoeniclus*)

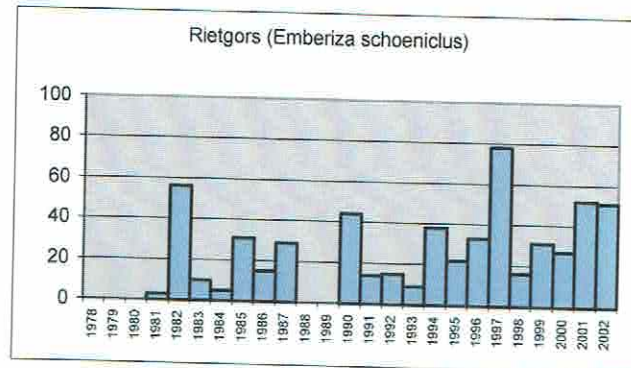
Geïndiceerde trend: De Rietgors laat een stabiele verschijningsvorm zien.

Landelijke trend: De Rietgors laat een wisselend beeld zien afhankelijk van hoe omgegaan wordt met het leefgebied.

Mogelijke verklaring: Door uitbreiding van het areaal riet heeft de Rietgors een geschikt gebied gevonden. Op de kwelders en schorren vindt de Rietgors genoeg voedsel in de vorm van zaden.

Bijzonderheden: Tijdens het broedseizoen leeft de Rietgors vooral van insecten.

Onze Rietgors brengt de winter in toenemende mate door in Zuid-Europa omdat in Nederland te weinig zaden en granen op de akkers achterblijven door ander beleid van de agrariërs.

Conclusies en aanbevelingen

Na 25 jaar tellen van de Westplaat mag worden gesteld dat het een locatie is waar een groot aantal soorten, vaak in grote dichtheden voor Voorne, kunnen worden geteld. Duidelijk is te zien dat de soortenrijkdom toeneemt en dat is vooral het gevolg van de veranderende biotoop.

Uiteraard blijven de slikgebieden maar aan de noordzijde begint langzamerhand een strook begroeiing te ontstaan die plaats biedt aan typische struik- en boombewoners.

Verder zijn er her en der kleine duintjes aan het ontstaan die nog maar zelden onder water lopen.

Ook de stuifdijk aan de westzijde begint meer begroeid te raken en ook hier is een toename te zien van soorten die dit soort begroeiing op prijs stellen.

Wat betreft de status van het gebied kan worden opgemerkt dat het voor geen enkele vogelsoort kan worden aangemerkt als gebied dat in aanmerking komt voor de zgn. 1% norm. Hierbij moet er van een vogelsoort tijdens minimaal één telling 1% van de totale populatie in het gebied aanwezig zijn en bij voorkeur gerekend over een periode van vijf jaar.

Wel worden er een aantal soorten geteld die op de rode lijst (zie bijlage A) staan.

Het trekken van conclusies over het hoe en waarom van de veranderende aantallen van de diverse vogelsoorten is voor ons vrijwel niet mogelijk.

We kunnen slechts een vergelijking maken tussen wat wij hebben geconstateerd en wat de landelijke trend is en vervolgens concluderen dat onze waarnemingen daarmee wel of niet mee in overeenstemming zijn. Indien onze waarnemingen afwijken van de landelijke trend blijft het gissen naar de oorzaak.

Er zijn vele redenen waarom vogels wel of niet op een plek verblijven: voedselgebrek, strenge koude of verstoring kunnen aanleiding zijn voor de vogels om de Westplaat te verlaten en op zoek te gaan naar betere oorden. Dit soort belangrijke zaken zijn lang niet altijd terug te vinden op de telformulieren. Ook het feit dat er niet altijd even vaak geteld is per jaar en er niet altijd geteld is op vaste data maakt het vergelijken van jaren met elkaar niet eenvoudig.

En last but not least zijn wij geen van allen voldoende toegerust om verschillen te kunnen interpreteren op wetenschappelijke basis.

Gezien de toekomst van de Westplaat, het verbieden van het rijden met auto's maar ook de toename van het aantal recreanten en de toekomstige aanleg van de 2^e Maasvlakte, is het zeker belangrijk en interessant de tellingen voort te zetten.

Hoewel het tellen op vrijwillige basis gebeurt en het voor de tellers vooral "leuk" moet blijven, mogen we, gezien het bovenstaande, ons wel afvragen of een bepaalde vorm van standaardisering niet beter zou zijn.

Het gaat er immers niet alleen om dat we gegevens verzamelen maar vooral ook dat deze gegevens met elkaar vergeleken kunnen worden. Als dit niet het geval is blijft het bij het verzamelen van cijfers die verder weinig waardevol zijn. Wat zou in deze standaard vastgelegd kunnen worden?

- De looproute. Bij elke telling wordt de route op dezelfde wijze gelopen.
- Het exacte telgebied. Wordt de stuifdijk ook meegeteld? Hoever wordt er richting zee geteld?
- Welke vogels geteld worden. Alle vogels of alleen die de een "band" vertonen met het gebied, dus geen overvliegende vinken e.d. In dat geval is het misschien handig om de te tellen soorten vast te leggen op standaard tellijsten.
- Volgsoorten. Dit zijn die vogelsoorten die een dermate grote band hebben met de Westplaat dat veranderingen in het gebied een weerslag hebben op het voorkomen van die volgsoorten.
- Hoe de weersituatie wordt vastgelegd. Alleen het weer op de dag van tellen of ook dat van een x aantal dagen daarvoor beschrijven?
- Het aantal tellingen dat wordt uitgevoerd en in welk weekend.

Foto: Kleine Zilverreiger

Op het moment dat de tellingen zijn verzameld moeten deze ergens worden vastgelegd. Een coördinator is hierbij onontbeerlijk. Deze is niet alleen verantwoordelijk voor het vastleggen van de tellingen en het bewaren maar ook voor het beschikbaar stellen van de tellingen voor andere gebruikers. Ook de tellijsten worden door deze persoon bewaard. Gezien de discussie rond het gebruik van tellingen door voorstanders van de jacht zou een uitspraak over wie de tellingen mag gebruiken raadzaam zijn.

Verder pleiten wij ervoor dat het overleg dat opgestart is om te komen tot een integrale benadering van de inventarisaties verder ter hand genomen wordt. Alleen als inventarisaties van planten, (zoog)dieren en vogels gekoppeld kunnen worden kunnen er verbanden worden aangetoond die helpen bij een zorgvuldig beheer van de Westplaat.

Zeesla spoelt regelmatig aan in dikke plakken

Geraadpleegde literatuur:

Alle verslagen van de Westplaattellingen.

door: A.A. Eijkelenboom en E.C. Eijkelenboom

De Avifauna van Nederland, Zeldzame vogels van Nederland en Algemene en Schaarre vogels van Nederland

door Rob G. Bijlsma, Fred Hustings, Kees (C.J.) Camphuysen, Arnoud B van den Berg en Cecilia AW Bosman.

GMB. Uitgeverij / KNNV Uitgeverij, Haarlem / Utrecht

Atlas van de Nederlandse Broedvogels

SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden

Vogeltrek over Nederland

LWVT/SOVON 2000. Vogeltrek over Nederland 1976-1993. Schuyt & Co, Haarlem

Atlas van de Nederlandse Vogels

SOVON 1987. Atlas van de Nederlandse Vogels

Natuur Compendium 2003

Uitgave van Rijk, CBS en Stichting DLO

Rode lijst Soorten (Bijlage A)

Soort	Motief	Soort	Motief	Soort	Motief
Dodaars	C	Kluut	D A	Draaihals	C D
Geoorde Fuut	D	Griel	E	Groene Specht	C
Roerdomp	B D	Bontbekplevier	D	Kuifleeuwerik	B
Woudaapje	B D	Strandplevier	B D	Oeverzwaluw	C
Kwak	D E	Kemphaan	B	Duinpieper	B D
Purperreiger	B D A	Watersnip	C	Paapje	B
Ooievaar	E	Grutto	C A	Roodborsttapuit	C
Lepelaar	D A	Tureluur	C	Tapuit	C
Zomertaling	C	Grote Stern	C D	Snor	C
Krooneend	B	Visdief	C	Rietzanger	C
Eidereend	C	Noordse Stern	C	Grote Karekiet	B D
Rode Wouw	I	Dwergstern	C D	Baardmannetje	D A
Blauwe Kiekendief	D	Zwarte Stern	B A	Grauwe Klauwier	B
Grauwe Kiekendief	B	Kerkuil	C	Klapekster	B D
Korhoen	B D	Steenuil	C	Roodkopklauwier	E
Patrijs	C	Velduil	C D	Raaf	D
Porseleinhoen	D	Nachtzwaluw	B D	Geelgors	C
Kwartelkoning	B D A	IJsvogel	C	Ortolaan	B
**Kraanvogel	D	Hop	E	Grauwe Gors	B

- Osieck E.R. & Hustings F. 1994. Rode lijst van bedreigde soorten en blauwe lijst van belangrijke soorten in Nederland. (Techn. Rapport Vogelbescherming Nederland 12) Vogelbescherming Nederland, Zeist.

* Er zijn enkele verschillen tussen de Rode Lijst zoals vastgelegd in het 1994 rapport (Osieck/Hustings) en de 'officiële' lijst uit 1996 (*Toelichting op de Rode Lijst* (Lina & Van Ommering, 1996). O.a. Dodaars en Groene Specht: heten bij ons 'Bedreigd', op de 1996 lijst 'Kwetsbaar'.

** Kwalificatie heeft betrekking op voorkomen als niet-broedvogel

Broedvogels van de Westplaat (Bijlage B)

	2002	1999	1998	1997
1700 Nijlgans	-	-	1	-
1730 Bergeend	30	32	15	?
1860 Wilde eend	2	5	2	-
2600 Bruine Kiekendief	-	1	1	1
3940 Fazant	5	7	13	2
4500 Scholekster	11	10	17	12
4560 Kluut	30	28	30	36
4700 Bontbekplevier	-	-	-	1
4770 Strandplevier	-	-	-	1
4930 Kievit	1	-	9	1
5460 Tureluur	4	4	14	8
5900 Stormmeeuw	1	1	2	2
5920 Zilvermeeuw	-	-	1	1
6150 Visdief	-	2	-	4
6680 Holenduif	-	3	-	-
6700 Houtduif	1	1	1	-
7240 Koekoek	2	2	4	2
9760 Veldleeuwerik	3	6	6	5
9810 Oeverzwaluw	26	-	-	-
10110 Graspieper	12	11	15	13
10200 Witte Kwikstaart s.l.	-	-	1	-
10660 Winterkoning	11	14	7	1
10840 Heggenmus	12	36	18	5
10990 Roodborst	6	4	9	-
11040 Nachtegaal	6	5	3	1
11060 Blauwborst	14	14	16	6
11370 Paapje	-	-	-	1
11460 Tapuit	3	9	5	5
11870 Merel	4	8	3	1
12360 Sprinkhaanzanger	-	1	1	-
12430 Rietzanger	-	1	-	-
12500 Bosrietzanger	4	2	2	1
12510 Kleine Karekiet	6	4	10	2
12740 Braamsluiper	8	2	6	1
12750 Grasmus	8	10	14	6
12760 Tuinfluit	-	3	2	2
12770 Zwartkop	5	2	2	3
13110 Tjiftjaf	6	3	3	-
13120 Fitis	54	72	57	21
14620 Pimpelmees	-	-	1	-
14640 Koolmees	-	-	3	-
15490 Ekster	1	2	4	2
16600 Kneu	16	11	22	4
18770 Rietgors	9	7	8	4
aantal broedsoorten	30	34	37	31
totaal aantal nesten	301	323	328	155

Broedvogels van het Auto- strand (Bijlage C)

2003

1860	Wilde eend	1
3940	Fazant	1
4500	Scholekster	1
5460	Tureluur	1
10110	Graspieper	9
18770	Rietgors	3
aantal broedsoorten		6
totaal aantal broed paren		16

Scholeksters (Bonte Pieten) op de Westplaat

Bijzondere waarnemingen op de Westplaat (Bijlage D)

Eur. Nr	Soort	Wetenschappelijk		datum		datum		datum		datum
20	Roodkeelduiker	Gavia stellata	1	4-3-1978	1	10-10-1992 *	1	6-2-1997 *		
30	Parelduiker	Gavia arctica	1	24-10-1997 *						
100	Roodhalsfuut	Podiceps grisegena	10	1982-1997						
110	Kuifduiker	Podiceps auritus	>6	1992-2001						
120	Geoorde fuut	Podiceps nigricollis	?	21-10-1992 *	1	6-2-1997				
220	Noordse stormvogel	Fulmarus glacialis	1	21-7-1979	1	22-3-1997				
340	Bulwers stormvogel	Bulweria bulweria	1	8-21-1995						
710	Jan van Gent	Sula bassana	1	13-12-1993	1	1-10-1997	1	3-3-1997		
800	Kuifaalscholver	Phalacrocorax aristotelis	5	1978-1988						
1190	Kleine zilverreiger	Egretta garzetta	21	1980-2002						
1210	Grote zilverreiger	Egretta alba	1	5-12-2000	1	7-10-2002				
1240	Purperreiger	Ardea purpurea	1	25-8-1999						
1310	Zwarte ooievaar	Ciconia nigra	1	23-4-1993	1	13-6-1999				
1420	Heilige ibis	Threskiornis aethiopicus	1	31-7-1997						
1470	Flamingo	Phoenicopterus ruber	6	1-2-1997						
1530	Kleine zwaan	Cygnus columbianus	7	27-10-1979						
1540	Wilde zwaan	Cygnus cygnus	2	12-12-1981	7	24-10-1982	21	9-1-2002	2	14-12-2002
1680	Witbuitkrokgans	Branta bernicla hrota	8	2-1-1996						
1710	Casarca	Tadorna ferruginea	3	24-8-1986	1	13-6-1999				
1900	Bahama pijlstaart	Anas bahamensis	1	11-8-1984						
2120	IJseend	Clangula hyemalis	1	21-10-1992 *						
2150	Grote zee-eend	Melanitta fusca	5	1982-2002						
2200	Nonnetje	Mergus albellus	?	12-10-1997 *						
2230	Grote zaagbek	Mergus merganser	1	12-10-1992 *	1	22-1-1997 *				
2310	Wespendief	Pernis apivorus	7	1980-1999						
2380	Zwarte wouw	Milvus migrans	1	19-4-1982	1	15-10-1994	1	5-9-1997 *		
2430	Zeearend	Haliaeetus albicilla	1	8-1-1997 *						
2560	Slangenarend	Circus gallicus	1	7-8-1981						
2610	Blauwe kiekendief	Circus cyaneus	10	1995-2002						
2630	Grauwe kiekendief	Circus pygargus	1	15-5-1982						
2670	Havik	Accipiter gentilis	10	1996-2002						
2900	Ruigpootbuiszard	Buteo lagopus	8	1985-2001						
3010	Visarend	Pandion haliaetus	17	1979-2001						
3070	Roodpootvalk	Falco verpertinus	1	29-4-1984						
3090	Smelleken	Falco columbarius	9	1978-2002						
3100	Boomvalk	Falco subbuteo	16	1980-2002						
3200	Slechtvalk	Falco peregrinus	30	1992-2002						
3670	Patrijs	Perdix perdix	14	9-8-1997	13	23-9-2001	1	17-8-2002		
4080	Porseleinhoen	Porzana porzana	1	4-10-1981	1	26-12-1997 *				
4330	Kraanvogel	Grus grus	20	7-11-1982	21	10-11-1984	1	3-5-1999	1	18-4-1999
4550	Steltkluit	Himantopus himantopus	1	24-8-1986						
4590	Griel	Burhinus oedicnemus	1	29-8-1984						
4650	Vorkstaartplevier	Glareola pratincola	16	24-4-1994						
4670	Steppenvorkstaartplevier	Glareola nodmanni	1	27-8-1983	1	23-9-2002				
4690	Kleine plevier	Charadrius dubius	1	18-5-1997 *	2	18-7-1998	1	6-4-2002		
4770	Strandplevier	Charadrius alexandrinus	30	1980-2002						
4790	Woestijnplevier	Charadrius lescheuautii	1	9-4-1994						
4820	Morinelplevier	Charadrius morinellus	1	13-8-1978	1	31-8-1980	1	6-9-1987		
5010	Kleine strandloper	Calidris minuta	56	1978-2002						
5020	Temmincksstrandloper	Calidris temminckii	1	15-8-1987	?	30-7-1992 *				

Eur. Nr	Soort	Wetenschappelijk		datum		datum		datum		datum
5070	Am.Gestreepte strandloper	Calidris melanotos	1	19-9-1981						
5090	Krombekstrandloper	Calidris ferruginea	29	1978-2002						
5100	Paarse strandloper	Calidris maritima	?	11-5-1997 *	1	4-10-1998				
5140	Breedbekstrandloper	Limicola falcinellus	1	17-8-1986	1					
5170	Kemphaan	Philomachus pugnax	3	5-9-1978	2	20-8-1995	?	19-8-1997 *	1	18-8-2001
5180	Bokje	Lymnocyrtus minimus	22	1992-2002						
5380	Regenwulp	Numenius phaeopus	42	1979-2000						
5470	Poelruiter	Tringa stagnatilis	1	3-9-1995	1	28-10-1995				
5540	Bosruiter	Tringa glareola	1	29-8-1982	2	20-8-1995	?	25-7-1997 *	1	17-8-2002
5640	Grauwe franjepoot	Phalaropus lobatus	?	13-8-1992 *	1	19-9-1993	1	14-9-1996		
5660	Middelste jager	Stercorarius pomarinus	9	1978-1998						
5680	Kleinste jager	Stercorarius longicaudus	1	11-8-1985						
5690	Grote jager	Stercorarius skua	9	1978-2002						
5750	Zwartkopmeeuw	Larus melanocephalus	2	16-5-1999	2	25-4-1999	2	3-4-2002		
5780	Dwergmeeuw	Larus minutus	>6	1978-1997						
5790	Vorkstaartmeeuw	Larus sabini	1	17-9-1997	1	20-9-1997				
6020	Drieteenmeeuw	Rissa tridactyla	7	1978-1984						
6050	Lachstern	Gelochelidon nilotica	2	23-9-1978	1	6-6-1979	3	7-5-1981	2	26-8-1984
6060	Reuzenster	Sterna caspia	1	21-9-1997 *						
6120	Noordse stern	Sterna paradisaea	>19	1979-1997						
6240	Dwergstern	Sterna albifrons	>15	1980-2000						
6260	Witwangstern	Chlidonias hybridus	1	27-6-1982						
6270	Zwarte stern	Chlidonias niger	1	26-8-1980	3	25-7-1982	?	21-9-1997 *		
6280	Witvleugelstern	Chlidonias leucopterus	1	28-7-1984						
6340	Zeekoet	Uria aalge	1	8-3-2002						
6360	Alk	Alca torda	1	24-10-1997 *	1	8-3-2002				
6380	Zwarte zeekoet	Cephus grylle	1	27-7-1981						
6470	Kleine alk	Alle alle	1	5-11-1995						
6540	Papegaaidukker	Fratercula arctica	?	14-7-1992 *						
7610	Bosuil	Strix aluco	1	9-8-1997						
7670	Ransuil	Asio otus	1	24-10-1982	?	13-10-1992 *	1	9-4-2000		
7680	Velduil	Asio flammea	>10	1980-2002						
8460	Hop	Upupa epops	1	23-4-1987	1	19-4-1996	1	7-5-1997 *	1	9-5-2001
8480	Draaihals	Jynx torquilla	13	1980-1994						
9720	Kuifleeuwerik	Galerida cristata	?	10-10-1992 *						
9740	Boomleeuwerik	Lullula arborea	1	17-10-2001						
9780	Strandleeuwerik	Eremophila alpestris	>394	1978-2001						
10020	Grote pieper	Anthus novaeseelandiae	?	4-10-1997 *						
10050	Duinpieper	Anthus campestris	?	12-9-1992 *	1	4-9-1994	?	30-3-1997 *		
10090	Boompieper	Anthus trivialis	>15	1978-2000						
10120	Roodkeelpieper	Anthus cervinus	1	16-9-1984	1	19-5-1985				
10140	Oeverpieper	Anthus spinoletta petrosus	1	27-9-1980	1	20-9-1981	20	18-8-1983	2	2-3-1985
10141	Waterpieper	Anthus spinoletta	2	3-2-1996	3	6-2-1999				
10170	Engelse gele kwikstaart	Motacilla flava flassima	1	7-5-1981	2	11-5-1981	16	15-5-1983	3	20-5-1998
10190	Grote gele kwikstaart	Motacilla cinerea	?	21-9-1997 *	4	13-10-2001	2	14-9-2002		
10200	Rouwkwikstaart	Motacilla alba yarelli	1	20-5-1982	1	15-5-1983	3	15-3-1999	2	15-4-2000
11210	Zwarte roodstaart	Phoenicurus ochruros	5	14-5-1980	1	12-9-1992 *	1	31-3-1997 *	1	24-9-1998
11220	Gekraagde roodstaart	Phoenicurus phoenicurus	1	18-8-1992 *	1	17-9-1995	1	19-5-1996	1	18-9-1997 *
11370	Paapje	Saxicola rubetra	19	1981-2002						
11390	Roodborsttapuit	Saxicola torquata	23	1986-2002						
11860	Beflijster	Turdus torquatus	25	1983-2002						

Eur. Nr	Soort	Wetenschappelijk		datum		datum		datum		datum
12020	Grote lijster	Turdus viscivorus	1	17-10-2001						
12420	Waterrietzanger	Acrocephalus paludicola	12	1980-2000						
12620	Provençaalse grasmus	Sylvia undata	1	1-3-1997						
12650	Baardgrasmus	Sylvia cantillans	1	14-5-1987	1	30-4-2000				
12730	Sperwergrasmus	Sylvia nisoria	1	13-5-1980	1	16-9-1984	1	2-9-1987		
13000	Bladkoninkje	Phylloscopus inornatus	?	27-9-1997 *	1	23-9-2001	1	13-10-2001		
13030	Bruine boszanger	Phylloscopus fuscatus		16-9-1984						
13080	Fluiter	Phylloscopus sibilatrix	1	5-5-1992	?	18-9-1997 *				
13150	Vuurgoudhaantje	Regulus ignicapillus	>36	1980-2001						
13350	Grauwe vliegenvanger	Muscicapa striata	13	1981-2001						
13430	Kleine vliegenvanger	Ficedula parva	5	1983-1985						
13480	Witthalsvliegenvanger	Ficedula albicollis	1	10-5-1985	1	11-5-1985				
13490	Bonte vliegenvanger	Ficedula hypoleuca	34	1979-2002						
13640	Baardmannetje	Panurus biarmicus	>27	1984-2002						
14610	Zwarte mees	Parus ater	30	20-9-1993	1	17-10-2001				
14900	Buidelmees	Remiz pendulinus		7-12-1987						
15080	Wielewaal	Oriolus oriolus	1	30-4-2000	2	16-6-2001				
15150	Grauwe klauwier	Lanius collurio	1	27-9-1980	1	25-8-1986				
15200	Klapekster	Lanius excubitor	1	13-10-1985	1	16-10-1994	1	19-10-1997 *		
15230	Roodkopklauwier	Lanius senator		31-5-1983						
15673	Bonte Kraai	Corvus corone cornix	2	18-11-1979	1	3-4-1999				
15980	Ringmus	Passer montanus	?	3-5-1997						
16380	Keep	Fringilla montifringilla	>37	1992-1998						
16400	Europese kanarie	Serinus serinus	1	4-11-1983 *	1	31-10-1984				
16620	Frater	Carduelis flavirostris	159	1980-2001						
16630	Barmsijs	Carduelis flammea	18	1984-2002						
16660	Kruisbek	Loxia curvirostra		23-9-2001						
16790	Roodmus	Carpodacus erythrinus		25-5-1997						
18470	IJsgors	Calcarius lapponicus	9	1983-2001						
18500	Sneeuwgorz	Plectrophenax nivalis	996	1979-2000						
18570	Geelgorz	Emberiza citrinella	1	28-9-1997	2	7-1-1998				
18660	Ortolaan	Emberiza hortulana	8	1983-1998						
18730	Bosgorz	Emberiza rustica	1	15-3-1999						
18740	Dwerggorz	Emberiza pusilla	1	5-9-1997 *	2	17-12-2000 **				
18810	Zwartkopgorz	Emberiza melanocephala	1	23-9-1983	1	31-5-1996 **				
18820	Grauwe gorz	Millaria calandra	1	4-10-1980	2	31-8-1983				

* waarneming zonder naam

** DBA waarneming

Bijzondere waarnemingen op de Westplaat

In het overzicht wordt een opsomming gegeven van onregelmatige en min of meer bijzondere soorten vogels die in de loop der jaren zouden zijn waargenomen. De juistheid van deze waarnemingen is niet altijd met zekerheid vast te stellen. Alle waarnemingen komen daarom op rekening van de waarnemer(s).